

MØTEINNKALLING

Utvalg: Steigen kommunestyre
Møtested: Rådhuset, Leinesfjord
Møtedato: 16.02.2016 **Tid: Kl. 09:00**

Eventuelle forfall, samt forfallsgrunn bes meldt **snarest** til sentralbordet, tlf. 75 77 88 00 eller postmottak@steigen.kommune.no

Vararepresentanter som evt. skal møte vil få nærmere innkalling over telefon.
Representantene ordner med skyss på billigste måte.

* Kulturinnslag

Orienteringer:

- * Knut Hamsun videregående skole
- * Presentasjon av Steigen Kystlag
- * Presentasjon av ny kommuneoverlege
- * Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Steigen kommune i 2015
- * Barnevern – orientering om utfordringer og status
- * Intensjonsgrunnlag kommunereform

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.	Arkivsaksnr.	Tittel
PS 1/16	16/121	MELDING
PS 2/16	16/112	VALG AV KOMMUNENS REPRESENTANTER TIL STYRET I FRIVILLIGSENTRALEN
PS 3/16	16/114	VALG AV KOMMUNENS REPRESENTANTER TIL KYSTVEIUTVALG
PS 4/16	16/113	NYE VALG EIENDOMSOVERSKATTETAKSTNEMND/ VALG AV KOMMUNENS REPRESENTANT I OPPNEVNINGUTVALGET FOR MEKLERE I

KONFLIKTRÅDET
(Saken vil bli ettersendt eller delt ut i møtet)

PS	5/16	16/41 VALG AV VALGSTYRE/LEDER OG NESTEDER I VALGSTYRE FOR INNEVÆRENDE VALGPERIODE
PS	6/16	12/470 REVIDERING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL STEIGEN - 2. GANGS BEHANDLING AV PLANFORSLAG
PS	7/16	15/930 BEHANDLING AV DETALJREGULERINGSPLAN FOR FARLEDSTILTAK I GRØTØYLEIA
PS	8/16	16/108 BRUK AV FRIVILLIGE I OMSORGSTJENESTEN - OPPRETTELSE AV PLANGRUPPE
PS	9/16	15/819 OVERSIKT OVER HELSETILSTAND OG PÅVIRKNINGSFAKTORER I STEIGEN KOMMUNE 2015
PS	10/16	16/115 BETALINGSSATSER PLEIE OG OMSORG 2016
PS	11/16	14/1065 KURDØGNPRIS 2016
PS	12/16	16/119 SAMARBEIDSAVTALE FOLKEHELSEARBEID
PS	13/16	14/963 INTERKOMMUNALE EIERSTRATEGIER I SALTEN - 2. GANGS BEHANDLING
PS	14/16	16/78 GEBYR FOR BRUK AV KOMMUNALE KAIER I STEIGEN
PS	15/16	13/126 KOMMUNESTRUKTUR - FOLKEAVSTEMNING 2016
PS	16/16	16/118 BUDSJETTREGULERING 2016

Eventuelt.

MELDING

Saksbehandler: Elin Brit Grytøyr
Arkivsaksnr.: 16/121

Arkiv: 030

Saksnr.: Utvalg
1/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Meldingen tas til orientering.

Saksutredning:

Brev fra helsedirektoratet – Kommunal medfinansiering av spesialhelsetjenesten – årsavregning 2014.

Vedlegg: Ovenfor nevnte dokument.

Kvini Radm
dk. spet.

Journalfører

Steigen kommune
8283 Leinesfjord

Serviceprosjekt nr.		Deres ref.:
133/16	SP	Vår ref.:
23 DES 2015		Saksbehandler:
		Dato:
Ansatt:	14/10351	3
Ark.kode	202	
Gradering		
Titel:		

15/350-20
Bjørn Theodor Halle
17.12.2015

Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten – Årsavregning 2014

I dette brevet informerer vi om endelig årsavregning for 2014 for *Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten (KMF)*. Vi viser også til brev datert 14.1.2015 med informasjon om beste estimat 2014.

Årsavregningen for KMF er knyttet til årsavregningen for Innsatsstyrt finansiering, og relatert til Stortingets behandling av Prop 27 S (Endringer i statsbudsjettet 2015 under Helse- og omsorgsdepartementet). Årsavregningen for KMF gjennomføres med beløp oppgitt i dette brevet.

Hjemmelsgrunnlag

KMF er hjemlet i lov 24. juni 2012 nr. 30 om kommunal helse- og omsorgstjenester m.m. § 11-3. Ordningen var i 2014 regulert nærmere i *Forskrift om kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter*. I § 6 i den da gjeldende forskriften var Helsedirektoratet gitt ansvar for å utarbeide grunnlaget for det økonomiske oppgjøret.

Endelig årsavregning for 2014 for Steigen avrundet til nærmeste krone:

A	Kostnadsestimat 2014	3041314
B	Endelig kostnad 2014 (inkludert korreksjoner)	3220714
C	Årsavregning – Gjenstår å betale	179400

Forklaring til tabell:

A: Kostnadsestimat 2014 – per 14.1.2015

B: Endelig kostand inkludert alle korreksjoner. Se vedlegg for spesifikasjon.

C: Beløpet som kommunen har til gode/gjenstår å betale. Samme beløp skal fremkomme på faktura/kreditnota kommunen mottar fra det regionale helseforetaket.

Gjennomføring av årsavregningen

De regionale helseforetakene forestår betalingsoppfølging basert på grunnlaget Helsedirektoratet har utarbeidet. Kommunen vil motta faktura/kreditnota fra det regionale

Helsedirektoratet - Divisjon helseøkonomi og finansiering

Avdeling finansiering og DRG

Bjørn Theodor Halle, tlf.: 24163593

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Pilestredet 28, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

helseforetaket. Spørsmål om forfallsdato eller andre forhold ved faktura/kreditnota må tas med aktuelt regionalt helseforetak.

Avvikling av kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjensten

Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten er avviklet fra 1.1.2015. Vi vil opprettholde veiledning ovenfor kommuner og regionale helseforetak så lenge det er behov for det.

Helsedirektoratet vil publisere en nettartikkel med mer informasjon om årsavregningen på <http://www.helsedirektoratet.no>. Nettsidene knyttet til kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten vil vedlikeholdes frem til 1. mars 2016.

Merk at adressen komfin@helsedir.no avvikles snarlig. Benytt heretter denne epostadressen ved henvendelser om KMF: Postmottak.4010FIFI@helsedir.no.

Vennlig hilsen

Fredrik A.S.R. Hanssen e.f.
avdelingsdirektør

Bjørn Theodor Halle
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Fylkesmannen i Nordland
Helse Nord RHF

**VALG AV KOMMUNENS REPRESENTANTER TIL STYRET I
FRIVILLIGSENTRALEN**

Saksbehandler: Elin Brit Grytøyr
Arkivsaksnr.: 16/112

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
2/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Steigen kommunestyre velger Hilde Husøy, 8285 Leines og Sissel Grimstad, 8288 Bogøy som kommunens representanter til styret i Frivilligsentralen for inneværende valgperiode.

Saksutredning:

I henhold til Frivilligsentralens vedtekter skal det sitte to kommunale representanter i styret for sentralen. Representantene velges av kommunestyret og velges for hver valgperiode.

I forrige valgperiode satt begge de foreslåtte representanter. Begge er forespurt om å ta gjenvalg og har sagt seg villig til dette.

VALG AV KOMMUNENS REPRESENTANTER TIL KYSTVEIUTVALG

Saksbehandler: Elin Brit Grytøyr
Arkivsaksnr.: 16/114

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
3/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Steigen kommunestyre velger Kjell T. Arntsen, 8286 Nordfold og Fred Eliassen, 8286 Nordfold som kommunens representanter til Kystveiutvalget for inneværende valgperiode.

Saksutredning:

Kystveiutvalget består av to representanter fra hver kommune. I foregående periode var det de ovenfor foreslåtte personer som representerte Steigen i utvalget. Rådmanden foreslår gjenvalg på disse for inneværende periode.

**VALG AV VALGSTYRE/LEDER OG NESTEDER I VALGSTYRE FOR
INNEVÆRENDE VALGPERIODE**

Saksbehandler: Elin Brit Grytøyr
Arkivsaksnr.: 16/41

Arkiv: 014

Saksnr.: Utvalg
5/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Steigen kommunestyre velger formannskapetets representanter/vararepresentanter som valgstyre for inneværende valgperiode. Som leder og nestleder velges hhv. ordfører og varaordfører.

Saksutredning:

Det er ikke lenger lovbestemt at formannskapet er valgstyre i kommunen. Etter valglovens § 4-1 skal det i hver kommune være et valgstyre som velges av kommunestyret selv.

Myndigheten til dette valget kan heller ikke delegeres.

Da valgstyret etter kommuneloven er et fast utvalg må kommunelovens regler om valg av faste utvalg/nemnder anvendes, jfr. kommunelovens § 14 om valgbarhet og kommunelovens § 36, nr. 2 som omhandler kjønnsmessig representasjon. Ved å velge formannskapet som valgstyre er begge disse §§ i loven hensynstatt. Rådmannen mener videre det vil være av praktisk betydning at formannskapet ivaretar dette vervet da møtene i formannskap/valgstyre kan avvikles samtidig.

REVIDERING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL STEIGEN - 2. GANGS BEHANDLING AV PLANFORSLAG

Saksbehandler: Gunnar Svalbjørg
Kommuneplanens arealdel-
Arkivsaksnr.: 12/470

Arkiv: NAVN

Saksnr.: Utvalg

5/16 Plan- og ressursutvalget i Steigen
6/16 Steigen kommunestyre

Møtedato

09.02.2016
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Endret forslag til kommuneplanens arealdel for Steigen kommune 2016 - 2028 sendes på ny begrenset høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. pbl. § 11-14. Det høres kun på de endringer som er gjort i planen og da primært på forslag til endret arealbruk og bestemmelser. Det åpnes ikke for nye forslag om endret arealbruk i denne høringen.

Saksutredning:

Følgende saksdokumenter skal følge behandlingen og legges ut på:
www.steigen.kommune.no/kommuneplanens-arealdel.

- Plankart, 2. gangs behandling
- Planbeskrivelse og bestemmelser, 2 gangs behandling
- Konsekvensutredninger, 2 gangs behandling
- Merknadsbehandling

Følgende dokumenter er uendret fra første gangs behandling/høring, men følger planforslaget:
-Temakart
-Innspillsdokument
-Delrapport funksjonell strandsone

Saksutredning

Steigen kommunestyre vedtok den 18/6.15 i sak 45/15 å sende forslag til kommuneplanens arealdel for Steigen kommune 2015 – 2027 (nå endret til 2016 – 2028) på høring og offentlig ettersyn. I høringsperioden fram til 1.10.15 kom det i overkant av 70 innspill/merknader, hvorav noen etter fristen.

På bakgrunn av at det har kommet noen innspill på ny arealbruk som ikke tidligere er konsekvensutredet, og at det er gjort endringer i planbestemmelser, foreslås det at planen sendes på en ny begrenset høring der det høres på de endringer som nå foreslås. Det legges opp til endelig vedtak i kommunestyrets møte i juni 2016.

Forslag til endringer i planen etter høring

Det foreslås flere endringer og justeringer i plankartet. Dette framgår av konsekvensutredningene og/eller i merknadsbehandlingen. Det vises til disse.

Av større/viktige endringer kan følgende trekkes fram:

- Innsigelse fra Fylkesmannen er foreslått tatt til følge på Sund ved at LNFR område er redusert.
- Innsigelse fra Fylkesmannen er trukket tilbake i Bogen og planforslaget er noe endret i Jensvika.
- Det er foreslått tatt inn et nytt boligfelt i Leinesfjord
- Foreslått molo på Nordskot er tatt ut av planen
- Planlagt motocrossbane Bø er foreslått tatt ut av planforslaget
- Boligfelt Middagshågen foreslås utvidet
- Næringsområde og LNFR spredt bygging ved Furulund er noe redusert
- Næringsområder ved Gjerbakknes i Nordfold reduseres.
- Foreslått næringsområde i Langnesvika er redusert.
- Det er foreslått tatt inn et nytt hyttefelt i Lakså
- Byggrense mot Laksåelva justeres
- LNFR åpnet for spredt bygging er foreslått utvidet ved Gyldenmark.
- Akvakulturområde Kåvika, Skagstadsundet er tatt ut av planen
- To akvakulturområder i Leinesfjorden tas ut.
- Akvakultur, fiske, ferdselsområde Vik er foreslått tatt inn i planen

(Opplistingen er ikke fullstendig)

Utover det er bestemmelser og retningslinjer gjennomgått og det foreslås flere presiseringer, bl.a.:

- Om boligområder og friluftsområdet Hellvika
- Om hyttefelt Storosen Leirvika
- Om Helnessund Skjærgårdspark
- Om byggrense mot mindre bekker (*bestemmelser pkt. 1.5*)
- Bestemmelser til arealformål (*bestemmelser pkt. 3*) er skrevet om og presisert og det er gjort endringer i bestemmelser om omfang, lokalisering, estetikk etc.
- Retningslinjer om avkjørsler.

Det er også gjennomført noen mer redaksjonelle endringer ved at noen eksisterende boligområder er slått sammen og det er tatt en gjennomgang av hva som er «nåværende» og «framtidig».

Alle endringer som foreslås fra administrasjonen er innarbeidet i planforslaget som nå legges fram til behandling.

Bakgrunn: Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som del av kommuneplanen (kommuneplanens arealdel). En samlet arealplan er nødvendig for å sikre en planmessig og forsvarlig arealutnytting der det åpnes for ny aktivitet samtidig som arealene beskyttes mot uoverveide arealinngrep, alt ut fra en helhetlig vurdering der alle berørte parter får delta. En arealdel omfatter arealkart med temakart, bestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Samtidig skal

arealdelen være utformet i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter.

Kommuneplanens arealdel gjelder hele kommunen, både land og sjø, og erstatter/opphever kommuneplanens arealdel 2004-2014, vedtatt 27.5.05, soneplaner for Leines (1986) og Nordskot (1986) og kommunedelplaner for Nordfold (1989), Bogen - Lervik (1989) og Leinesfjord (1989).

Planprosess

Planprogram for planprosessen ble fastsatt av Steigen kommunestyre den 2.10.2012. Det ble i oppstartsfasen gjennomført folkemøter i grendene Leines, Nordfold, Stamsvik, Leinesfjord, Dyping, Bogøy, Engeløya med til sammen ca. 178 frammøtte. Det er underveis også gjennomført egne møter med næringsforum, fiskarlag, natur- og friluftsgansisasjoner, bondelag, oppdrettsnæring, enkelte grunneiere m.m. Ved oppstart kom det inn innspill fra ca. 85 forskjellige personer/bedrifter/organisasjoner om arealbruk i svært mange områder både på land og i sjø. I tillegg kom det innspill fra alle offentlige etater med interesse i planarbeidet. I høringsperioden kom det inn ca. 75 merknader. Det ble også gjennomført flere grendemøter der det ble informert om planforslaget.

Utkastet til plan er utarbeidet av Steigen kommune og Plankontoret (innleid konsulent). Vi har underveis også fått hjelp til konsekvensutredninger fra Bodø kommune og plankartet er digitalisert av Plankontoret og Bodø kommune, geodata-avdelingen. Etter høring er alle endringer utført av Steigen kommune selv.

VIKTIGE PROBLEMSTILLINGER OG PLANGREP

Næring

Havbruksnæringen blir stadig viktigere for Steigen, både næringa i sjøen og tilknyttet landbasert virksomhet. Kommunen har hatt flere henvendelser for lokalisering av større industrietableringer de siste årene. Næringsutvikling er også stedsavhengig og planen legger derfor til rette for utvikling av større, sjøretta næringsarealer med havnemuligheter på Herøya ved Helnessund, i Bogen, i Langnesvika, samt innlandsareal ved Furulund ved Leinesfjord. Hensikten er å kunne tilby planavklarte arealer for lokalisering av arealkrevende virksomheter som krever god infrastruktur, spesielt mot sjø, og å tilrettelegge for knoppskyting fra eksisterende virksomheter.

Bolig

Steigen er en spredt bygd kommune med store relativt store avstander. Bosetting er viktig for å skaffe arbeidskraft og å opprettholde tjenestetilbud i ulike deler av kommunen. Bosted er ofte knyttet til lokal identitet. Tilgang og utsikt til sjøen er en viktig kvalitet ved å bo i Steigen. Planen legger til rette for å kunne bygge boliger både i byggeområder med ulike bokvaliteter i tilknytning til grendesentrene Leines, Nordfold, Leinesfjord, Bogen, Laskestad og Nordskot og ved spredt bygging i LNFR-områder. Det er også avsatt arealer til småbåthavner.

Matproduksjon

Matproduksjon er et viktig mål, både nasjonalt og lokalt. Både landbruk, havbruk og fiskeri er store matprodusenter. Engeløya er det viktigste jordbruksområdet i Steigen. For å ivareta landbruket er arealer for spredt bebyggelse på Engeløya gjennomgått og redusert ved at dyrka jord er forsøkt trukket ut. I sjø sikrer planen viktige fiskeplasser, gyteplasser og låssettingsplasser for fiskerinæringen. Samtidig legges det til rette for vekst og næringsutvikling innen akvakultur med muligheter for utbygging i egnede områder der det er minst mulig konflikter med fiske, friluftsliv, natur, landbruk. Planen viser også områder for fortløyning av akvakulturanlegg der vannoverflaten er avsatt til andre formål.

Funksjonell strandsone

Steigen er en kystkommune med 1000 øyer, holmer og skjær spredt langs en kystlinje på 477 km langs fastland og 887 km på øyene. I Plan og bygningsloven § 1-8 *Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag* står det at i 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, definerer Steigen som et område med mindre press på arealene, der kommunen i en helhetlig planlegging kan godta utbygging i 100-metersbeltet. Funksjonell strandsone er kartlagt og danner grunnlaget for å gjennomføre en differensiert forvaltning av strandsonen ved at det er satt en byggegrense som grovt sagt åpner for fortsatt bygging i strandsonen der den allerede er utbygd og der det planlegges nye utbyggingsområder. I andre mer urørte områder vil bygge- og delingsforbudet gjelde i 100- metersbeltet.

Fritid og turist

Steigen har et stort potensiale for, og målsetting om utvikling av reiselivsnæring. Fritidsinnbyggere er i mange distriktskommuner viktig for næringsliv, sysselsetting og å opprettholde lokalt tjenestetilbud. Fritidsinnbyggere er både i form av gjestedøgn i overnattingsbedrifter og i egne fritidsboliger. Hytteundersøkelser viser at mange bruker fritidsboligen sin mye, og at grensene mellom hva som er bolig og fritidsbolig blir gradvis svakere. Fritidsboliger som har god infrastruktur og ligger nært tettsteder brukes som regel mest, og har stor betydning for lokalsamfunnet. Det er viktig å tilrettelegge for å kunne bygge flere fritidsboliger og å kunne tilby forskjellige typer områder og tomter med ulike kvaliteter og beliggenhet.

Planen legger til rette for utvikling av større områder til fritids- og turistformål i Helnessund og Nordskot samt mindre områder andre steder i kommunen. Det legges hovedsakelig opp til en fortsatt differensiering mellom bolig- og fritidsbolig i tettstedene. Planen legger også til rette for både spredt utbygging av hytter og høgstandard hyttefelt med veg, vann, strøm og tilgang til småbåthavner.

Natur og friluftsliv

Steigen er en kommune med variert natur som gir glimrende muligheter for friluftsliv. Kommunen har aktive turgrupper/idrettslag og et stort nettverk av stier med en rekke turposter, gapahuker og hytter åpne for allmennheten.

Skjærgården i Steigen har store opplevelseskvaliteter. Store deler av skjærgården i Steigen er også registrert som natur- og friluftslivsområder av nasjonal- og internasjonal verdi. Det knytter seg også betydelige kulturhistoriske verdier til kulturminner og kulturmiljøer. Steigens store gruntvannsområder med alle øyene ut mot Vestfjorden er en sjelden naturtype på verdensbasis. Området er kjerneområdet til verdens tetteste bestand av havørn. Her finnes også store bestander av sjøfugl, otter og andre dyre og fuglearter. Mange av øyene består av baserike bergarter som gir grunnlag for et rikt planteliv og et stort biologisk mangfold

Av andre viktige natur- og friluftsområder av nasjonal verdi, skal særlig nevnes området rundt Balkjosen – Storvatnet – Straumfjorden. Dette er et stort sammenhengende område med lite inngrep og med lange tradisjoner for friluftsliv, jakt og fiske.

Verdien av viktige naturområder er sterkt knyttet til fraværet av tekniske inngrep og forstyrrelser av dyre- og fuglelivet. Kommuneplanen viderefører det mangeårige byggeforbudet på ubebygde øyer og i viktige natur- og friluftsområder ellers i kommunen

Videre framdrift

Planforslaget skal ved 2. gangs høring ligge ute til offentlig ettersyn i minst 6 uker. Det legges opp til at dette er en begrenset høring der det høres på de endringer som er gjort i planforslaget og som innebærer endret arealbruk som ikke tidligere er konsekvensutredet. Hvis Plan- og ressursutvalget eller kommunestyret vedtar nye forslag til endringer i planforslaget som krever konsekvensutredning eller høring må dette gjennomføres før planen nå sendes på 2. gangs høring. Kommunestyret kan allikevel fritt ta ut forslag til ny arealbruk som er foreslått før planen vedtas, dvs enten ved denne behandlingen eller ved endelig vedtak, sannsynligvis i juni 2016.

Vedlegg:

Se: www.steigen.kommune.no/kommuneplanens-arealdel -**Kommuneplanens arealdel 2016-2028, - 2.gangs behandling.**

BEHANDLING AV DETALJREGULERINGSPLAN FOR FARLEDSTILTAK I GRØTØYLEIA

Saksbehandler: Gunnar Svalbjørg
Arkivsaksnr.: 15/930

Arkiv: P62

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
7/16	Plan- og ressursutvalget i Steigen	09.02.2016
7/16	Steigen kommunestyre	16.02.2016

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 12-12 vedtar Steigen kommunestyre detaljreguleringsplan for farledstiltak i Grøtøyleia med planbeskrivelse og planbestemmelser sist endret 30.11.2015 og plankart sist endret 29.01.2016.

Saksutredning:

Kystverket har fått utarbeidet detaljreguleringsplan for utbedring av Grøtøyleia. Bakgrunnen er at det er avsatt midler til prosjektet i Nasjonal transportplan i 2016. Tiltaket omfatter utdyping av hurtigbåtleid/ biled som i dag er trang med hyppige retningsforandringer. Tiltaket vil øke sikkerheten for hurtigbåter, fraktefartøy og fiskefartøy som trafikkerer leden.

Bakgrunn:

Som statlig etat har Kystverket fått utarbeidet planforslaget og lagt det ut til offentlig ettersyn. Innspill i saken kan leses i vedlagte merknadsbehandling. Steigen kommune jobbet lenge for å avklare om det kunne oppnås andre fordeler med prosjektet. Det ble her pekt på en utfylling av masser innenfor moloen/isvernet på Nordskot, og bygging av ny molo mot Nordvest utenfor Naustneset. Ingen av disse tiltakene lot seg realisere gjennom dette prosjektet og det er derfor heller ikke regulert inn slike tiltak i reguleringsplanen. Utover dette vises det til planbeskrivelse for nærmere redegjørelse for planen

Vurdering:

En utbedring av Grøtøyleia vil gjøre trafikk langs indre del av kysten tryggere både for miljøet (færre grunnstøtinger, mindre fare for utslipp) og for båteiere med mindre fare for materielle skader. Det har vært utredet og diskutert flere steder for hvor det er best egnet å deponere massene fra utbedringen og de valgte lokalitetene er valgt ut fra dette. De siste miljøundersøkelsene av massene viser at dette er rene masser og det er Fylkesmannen som er rette myndighet til å gi tillatelse til deponering. En tar sikte på oppstart av arbeidet høsetn 2016.

Vedlegg:

Plankart
Planbeskrivelse og bestemmelser
Merknadsbehandling

BRUK AV FRIVILLIGE I OMSORGSTJENESTEN - OPPRETTELSE AV PLANGRUPPE

Saksbehandler: Siv Johansen
Arkivsaksnr.: 16/108

Arkiv: F08

Saksnr.: Utvalg
8/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å oppnevne ei plangruppe som skal se på mulighet for styrking av det frivillige arbeidet i Steigen.
2. Gruppas mandat er:
  - Utrede muligheter og begrensninger i forhold til styrking av frivillig arbeid i Steigen kommune. Utredningen må baseres på gjeldende lov og forskrifter, heriblant samtykke og taushetsforpliktelser.
  - Utredningen må også omfatte skoloring og oppfølging av de frivillige og forslag til ressursbruk i forhold til dette.
  - Plangruppa må samarbeide med arbeidsgruppa som er nedsatt i forhold til kvalitet og effektivitet
  - Tiltak med økonomisk konsekvenser i forhold til vedtatt budsjett må fremmes for politisk behandling.
3. Utredningen legges fram til politisk behandling tidlig høst 2016
4. Plangruppa består av:
  - 2 representant fra administrasjonen
  - 1 representant fra fagforeningene
  - 1 repr. fra Frivilligsentralen
  - 1 representant fra Eldreråd
  - 1 representant fra Ungdomsråd
  - 1 – 2 politiske repr.

Bakgrunn: Pensjonistpartiet har i vedlagte brev av 23.11.2015 henstillet til kommunestyre å oppnevne en plangruppe som skulle utarbeide bindende planer for å benytte frivillige på Steigentunet og i omsorgsenhetene. Brevet gav inntrykk av at dette var et viktig element i forhold til den økonomiske situasjonen som kommunen var i. Henstillingen innebar også forslag til gruppesammensetning. Kommunestyret vedtok å sende saken tilbake til administrasjon for videre saksutredning.

Saksutredning:

I Stortingsmelding om «Morgendagens omsorg» (2012 – 2013) er det beskrevet at man trenger en bevisst satsning på organisering av de frivillige og at dette må sees som en framtidig

oppgave for Helse- og omsorgstjenestene:

*"Deltakelse i frivillig arbeid skjer imidlertid ikke av seg selv, men må framelskes, dyrkes og vedlikeholdes gjennom systematisk rekruttering, organisering, koordinering, opplæring, motivasjon og veiledning. Dersom de kommunale tjenestene setter av egnet fagpersonell eller samarbeider med ideelle organisasjoner om dette, viser erfaring at en slik investering gir en betydelig frivillig innsats. Forskning viser at norske kommuner ser et stort behov for frivillig innsats som et **supplement** til å utvikle kvalitativt gode omsorgstjenester, men har mangelfull kompetanse i å etablere, utvikle og følge opp et samarbeid med frivillige organisasjoner og enkeltpersoner."*

Plan for helse og omsorgstjenester i Steigen kommune tar også opp frivillig arbeid som en viktig del av planverket. Planen tar for seg at å utvikle frivillig arbeid er viktig for å kunne møte morgendagens utfordringer. Av tiltak er her skissert:

- Styrke samarbeidet med Frivillighetsentralen i forhold til frivillig arbeid. Dette inkluderer frivillig arbeid for alle typer brukergrupper som f.eks. psykisk syke, rusavhengige, psykisk utviklingshemmede, ensomme, eldre, barn og unge.
- Rekruttering av frivillige
- Steigen kommune stimulerer til at lag og foreninger kan delta som et aktiv supplement til omsorgstjenesten
- Utvikle nettverks- og nærmiljøarbeid som metode for å fremme frivillig innsats i omsorgstjenestene og skape gode og fellesskapsorienterte lokalsamfunn.
- Opprette faste møter mellom Frivilligsentralen og helse/omsorg hvor man utveksler informasjon om hverandres virksomheter, samordner aktiviteter og identifiserer mulige samarbeidsområder.
- Bistå med å finne frivillige arbeidere blant brukere av helse- og omsorgstjenesten. Det å yte frivillig innsats kan gi mestring og mening og styrke brukerens sosiale nettverk.
- Øke kompetansen i å drive rekruttering, mobilisering, koordinering, opplæring, motivering, oppfølging og veiledning av frivillige.

Plangruppen som skal utarbeide en slik plan må ha et mandat og en sammensetning som gir et best mulig grunnlag for å få iverksatt økt innsats av frivillige sektor. Dette må være som et supplement til det tjenestetilbudet som ansatte i Steigen kommune gir.

Vurdering:

Pensjonistpartiet gir med sin henvendelse et innspill i forhold til utvikling av mer frivillig innsats i Steigen kommune. Frivillig arbeid må struktureres og gis rammer, slik at ressursen kan bidra til å gi et supplement til de tjenester som allerede gis i dag. Frivillig innsats kan ikke erstatte den faglige tjenesteutøvingen, men være med på å berike hverdagen til de som kan nyttiggjøre seg dette tilbudet. Det er også viktig at å motta tilbud fra frivillige må være et tilbud som brukeren selv ønsker. Bruk av tilbud fra frivillige bør inkludere alle grupper brukere som kan nyttiggjøre seg dette, ikke bare brukergruppen eldre. Dette innebærer alle som bor i eget hjem, institusjon eller tilrettelagt bolig.

Gruppen bør utrede både muligheter og begrensninger for slikt arbeid, samt den opplæring og oppfølging som frivillige har behov for. Kommunen påtar seg et ansvar for at frivillig innsats utføres på en forsvarlig måte og at de frivillige er egnet og satt i stand til å håndtere de forhold som de kan komme ut for.

Frivilling innsats kan ikke erstatte faglig bistand. For gruppen eldre innebærer dette at frivillige ikke kan gå inn i personlig stell, ernæring og medisinsk behandling. Derimot er aktivisering et område som Steigen kommune ikke har et mangfoldig av tilbud av. Dette kan være et område som har et potensiale for videre utvikling av frivillig innsats. Vi vet at aktivitet (fysisk og sosialt) er et viktig element i folkehelsearbeid og kan hindre for tidlig institusjonalisering. For barn og unge kan tilbud fra frivillig innsats bety verdifull voksenkontakt som gjør hverdagen bedre, samt mulighet til sosial møteplass ut over skole og barnehage. I tillegg kan aktivitet ha en avlastende effekt for pårørende.

Plangruppa som opprettes bør ha en bredest mulig representasjon og velges av den gruppa som den er satt til å representere. Medlemmer fra de ulike gruppene bør velges av organisasjonen selv og ikke av kommunestyret. Dvs. at de tillitsvalgte velger sin representant, administrasjonen sin(e). Brukerrepresentant bør velges slik at de representerer en bredde i befolkningen som kan nyttiggjøre seg et økt tilbud fra frivillige. Plangruppa bør få et klart mandat og et tidsaspekt for arbeidet.

Imidlertid har det også vært gitt politiske signaler om ønske for en arbeidsgruppe som skal se på kvalitet og effektivitet i helse og omsorgssektoren. Det vil være viktig at de to plangruppene samarbeider i forhold til sine mandat. Arbeidet i begge gruppene vil komme til å kreve ressuser fra ansatte.

Forslag til mandat:

1. Utrede muligheter og begrensninger i forhold til styrking av frivillig arbeid i Steigen kommune. Utredningen må baseres på gjeldende lov og forskrifter, heriblant samtykke og taushetsforpliktelser.
2. Utredningen må også omfatte skolering og oppfølging av de frivillige og forslag til ressursbruk i forhold til dette.
3. Tiltak med økonomisk konsekvenser i forhold til vedtatt budsjett må fremmes for politisk behandling.
4. Plangruppa må samarbeide med arbeidsgruppa som er nedsatt i forhold til kvalitet og effektivitet
5. Utredningen legges fram til politisk behandling høsten 2016, før budsjettarbeidet starter.

Forslag til plangruppe:

2 repr. fra adm. (1 institusjon og 1 hjemmeboende) – utpekes av Rådmann

1 repr. fra fagforeningene – velges av tillitsvalgte og er repr. for de ansatte

1 repr. fra Frivillighetssentralen – velges av styret

1 representant fra Eldreråd – velges av Eldreråd

1 representant fra Ungdomsråd – velges av Ungdomsråd

1 – 2 politiske repr. – velges av kommunestyret

Denne plangruppa blir dermed ganske stor, 7-8 medlemmer. Det er derfor viktig at arbeidet i grupper er godt strukturert og ledet.

Vedlegg:

Brev fra Pensjonistpartiet, datert 23.11.2015

Til: formannskapet i Steigen

24 NOV 2015	
Ar/saksnr. 15/911	Dok.nr. 2
Ark.kode	037
Gradering	
Kopi til: EDD	

Sak til formannskapet v/ordføreren:

Vi viser til sak fra Pensjonistpartiet til kommunestyret den 16. og 17. desember 2015:

Morgendagens omsorg – bruk av frivillige i omsorgstjenesten

Pensjonistpartiet vil foreslå samt begrunne sammensetning av gruppe til å utarbeide planer for frivillige i omsorgstjenesten.

Pensjonistpartiet anser dette å være begynnelsen på en viktig prosess som man, både nasjonalt og lokalt, vil bli nødt til å ta standpunkt til.

Viser til:

Nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet 2015 - 2020:

https://www.regjeringen.no/contentassets/4458634b21274b349a602c9a00ff116f/nasjonal_strategi_frivillighet.pdf

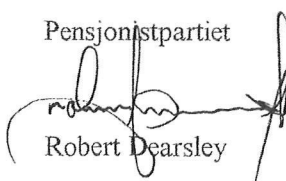
Et gunstig, omforent og formålstjenlig utfall er avhengig av at alle berørte blir med i prosessen fra begynnelsen. Eksempelvis at fagforening(er) følger prosessen fra oppstart.

Forslag til sammensetning: (representasjon)

- ✓ Steigentunet: (ledelse, ansatte)
- ✓ Frivilligsentralen (styret)
- ✓ Pensjonistpartiet
- ✓ Eldrerådet
- ✓ Fagforening
- ✓ Rådet for funksjonshemmede

Pensjonistpartiet vil anbefale at gruppa ikke blir for stor, men at medlemmene melder tilbake og samrår seg med sine oppdragsgivere.

Pensjonistpartiet

Robert Dearsley

Leder

24 NOV 2015

Saksnr.	Dok.nr.
Ark.kode	
Gradering	
Kopi til:	E. B. G.

Til: kommunestyret i Steigen

Sak til kommestyret den 16. og 17. desember:**Morgendagens omsorg – bruk av frivillige i omsorgstjenesten**

Motivet for Pensjonistpartiet (PP) sitt forslag er den alvorlige økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i, med nedbemanning og reduksjon av tjenester, blant annet i helseomsorgen.

På **denne bakgrunn** mener vi at det er betimelig å iverksette planen for å innlemme frivillige i omsorgstjenesten, noe som var et spesifikt element i vår søknad om å gjenopprette frivilligsentralen med denne tilleggsoppgaven.

Det finnes erfaringer fra flere institusjoner hvor dette er innført. Representantene fikk oppdatering og informasjon om til sine e-postadresser flere ganger i løpet av interimperioden. For et par år siden fikk alle i kommunestyret og ledelsen i helse- og sosial PP's nyhetsbrev som også beskrev prosjektet. Dette burde ikke være helt ukjent.

Søknad om etableringstilskudd og senere driftstilskudd var tuftet på at frivillig bistand på Steigentunet var en viktig del i *det nye konseptet* for den *nye frivilligsentralen*. Tilsagn gis alltid på grunnlag av innholdet i søknader, og dette er alltid forpliktende for mottakeren. Ordførerens påskrift på etableringssøknaden attesterer dette overfor Kulturdepartementet (KUD) og kommunestyrets vedtak i forbindelse med eierskap er en politisk bekreftelse på det samme.

På **dette grunnlag** ber Pensjonistpartiet om at kommunestyret samles om vårt forslag for å møte den økonomiske utfordringen. Det vil kunne avlaste de profesjonelle, og dermed lindre konsekvensene av innskrenkninger for beboerne ved helseinstitusjonene. Det er også et svar på myndighetenes oppfordring om å benytte den ubrukte ressursen som finnes i privat sektor: frivillige i omsorgstjenesten.

Forslag:

Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å opprette gruppe for å utarbeide bindende planer for å benytte frivillige på Steigentunet og omsorgsenhetene.

Steigen pensjonistparti

Robert Dearsley

Leder

OVERSIKT OVER HELSETILSTAND OG PÅVIRKNINGSFAKTORER I STEIGEN KOMMUNE 2015

Saksbehandler: Siv Johansen
Arkivsaksnr.: 15/819

Arkiv: G10

Saksnr.: Utvalg
9/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Kommunestyret til oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Steigen kommune 2015 til orientering.

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i sak 52/14 å delegere oversiktsarbeidet for helsestilstanden til rådmannen. Det er blitt opprettet en arbeidsgruppe som har hentet inn bidrag til oversikten fra kommunale tjenesteområder. Matrialet er blitt vurdert av arbeidsgruppen og det foreligger nå vurderinger i forhold til utviklingsområder. Utviklingsområdene vil være vanskelige å koordinere oppfølging av, i og med at ressurs knyttet til folkehelsearbeid bortfaller.

Saksutredning:

Ny folkehelselov trådte i kraft 1.1.2012 og erstattet deler av den «gamle» kommunehelseloven. Med denne nye loven er kommunens ansvar for folkehelsearbeid blitt tydeliggjort og forsterket. Et av kravene som loven setter er at kommunen minimum hvert 4. år må legge fram en oversikt over helsetilstanden i kommunen.

Første gang dette ble gjort var 2012, og ny oversikt må dermed være klar i 2015/16. Arbeidet med oversikten var intensiv høsten 2015, da en ønsket å ha denne klar før ressursene og kompetansen ble borte.

Hensikten med oversikten er å sikre kunnskapsbasert folkehelsearbeid i kommunen. Kommunen får dermed kunnskap om hvilke utfordringer som kan medføre økonomiske, sosiale og menneskelige belastninger. Det vil derfor gi et godt underlag for prioriteringer av satsningsområder og ressursbruk.

Kommunen har også i løpet av perioden fra forrige oversiktarbeid gjennomført andre undersøkelser som UngData, BrukerPlan og kommunekartlegging. Ny UngData undersøkelse planlegges utført i løpet av 2016.

Steigen kommune har i likhet med resten av landet store utfordringer knyttet til psykisk helse og rus, overvekt, fysisk inaktivitet og ensomhet. I sammendraget til oversikten er det laget et resyme over de forhold som er spesielle for Steigen. Disse er:

- Nedgang i folketall, spesielt for barn/unge og innbyggere i arbeidsfør alder
- Steigen ligger høyt i antall eldre, denne økning vil fortsette, spesielt fra 2020-25.
- Barn/unge ligger over landsgjennomsnittet i forhold til vekt. Økningen har vært markant siste år.

- Ungdom, spesielt jenter, trives dårligere på skolen enn landet for øvrig.
- Steigen kommune har en høyere andel innbyggere som bare har gjennomført grunnskoleutdanning
- Andel fattigere er noe høyere enn landet for øvrig
- Antallet uføretrygdete er høyere enn landet for øvrig, spesielt høyt i forhold til de under 45 år.
- Steigne kommune ligger høyt i forhold til antallet omsorgsovertakelser
- Mange familier i Steigen har forvaltning av sin økonomi
- Relativt mange registrert med rusproblemer

Steigen kommune bør følge opp disse svake områder med tiltak som reduserer effekten på helsen til kommunenes innbyggere. Dette vil gi kommunen en bedre bærekraft for framtidig utvikling; befolkningsmessig, trivselsmessig og økonomisk.

Vedlegg:

«En oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Steigen kommune 2015

BETALINGSSATSER PLEIE OG OMSORG 2016

Saksbehandler: Siv Johansen
 Arkivsaksnr.: 16/115

Arkiv: 231

Saksnr.: Utvalg
 10/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
 16.02.2016

Forslag til vedtak:

Satsene for pleie og omsorgstjenester for 2016 vedtas som følger:

Tjeneste	Nye satser 2016
Hjemmehjelp < 2 G	190
Hjemmehjelp 2- 3 G	Kr. 557
Hjemmehjelp 3- 4 G	Kr. 1019
Hjemmehjelp 4 – 5 G	Kr. 1586
Hjemmehjelp > 5 G	Kr. 2096
Timepris	Kr. 150
Middag* (liten/stor porsjon m/dessert)	Kr. 48/60
Trygghetsalarm	Kr. 190
Korttidsopphold/dagopphold	150
Husleie bolig (bokollektiv og omsorgsbolig)	3 % økning
Fribeløp før beregning av vederlag	7800

Saksutredning:

Steigen kommune regulerer sine betalingssatser årlig, dette følger gjerne budsjettbehandlingen. Noen av satsene er basert på føringer fra sentrale myndigheter og de endringer som legges opp der jfr. rundskriv I-1/2016 fra Helse og Omsorgsdep. Det legges opp til en økning på ca. 3 prosent på de satser som Steigen kommune har mulighet for å sette selv. Det er ikke mulig å ha høyere satser enn selvkost.

Tjeneste	Satser 2015	Nye satser 2016
Hjemmehjelp < 2 G (statens satser)	146	150
Hjemmehjelp 2- 3 G	Kr. 541	557
Hjemmehjelp 3- 4 G	Kr. 989	1019
Hjemmehjelp 4 – 5 G	Kr. 1540	1586
Hjemmehjelp > 5 G	Kr. 2035	2096
Timepris	Kr. 146	150
Middag* (liten/stor porsjon m/dessert)	Kr. 46/57	Kr. 48/60
Trygghetsalarm	Kr. 183	Kr. 190
Korttidsopphold/dagopphold	Kr. 146	Kr. 150

(statens satser)		
Husleie bolig (bokollektiv og omsorgsbolig)	3 % økning	3 % økning
Fribeløp før beregning av vederlag	I hht. statens satser	7800

Vurdering:

Endringenesatsene som er satt er basert på normal prisstigning. Endringene vil minimale utslag på regnskap i forhold til inntektsforholdene. Av ressursemessige årsaker var det ikke mulig å fremme denne saken sammen med budsjettbehandlingen. På det tidspunktet hadde heller ikke Steigen kommune mottatt Rundskriv I-1/2016.

Steigen kommune ønsker at hjemmetjenestestien skal styrkes og institusjonstilbudet reduseres, i hht. vedtatt helse og omsorgsplan. Det er derfor viktig å holde prisene på et gunstig nivå. Steigen kommune ville hatt mulighet til å kreve dagsats for aktivitetstilbud, dersom tilbudet hadde vært lengre og mer variert enn dagens tilbud på Arbeidssstua. Et slikt tilbud vil kreve søknad og vedtaksbehandling, men ville gi et mer målrettet tilbud enn dagens tjeneste. Dette er noe som en kanskje på sikt kan arbeide for å få til.

KURDØGNPRIS 2016

Saksbehandler: Siv Johansen
 Arkivsaksnr.: 14/1065

Arkiv: H12

Saksnr.: Utvalg
 11/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
 16.02.2016

Forslag til vedtak:

Kurdøgnprisen 2016 for sykehjemsplasser ved Steigentunet er kr. 1928

Saksutredning:

Helse og omsorgsloven § 11-2 gis kommunen mulighet til å kreve vederlag og egenbetaling i hht i nærmere fastsatt forskrift; «Forskrift om egenandel for komunnlane helse –og omsorgstjenester fra. 01. 01. 2012.» I § 3 i denne forskrift er kommunen pålagt å fastsette oppholdsutgiftene ved den enkelte institusjon. Dette fordi kommunen ikke har mulighet til å ta vederlag for en større andel av utgiftene enn det det faktisk koster kommune å drive institusjonsplasser. Denne utregning kalles kurdøgnpris.

Dersom en beboer har inntekter som i følge forskriftens utregningsregler vil føre til at egenbetalingen blir høyere enn kurdøgnprisen, så er kurdøgnprisen maksimum av det beboeren skal betale. Steigen kommune har så langt ingen pasienter som

Kurdøgnprisen blir regnet ut fra budsjetterte brutto driftsutgifter – brutto driftsinntekter. Det er vanskelig å beregne en eksakt kostnad for et kurdøgn på Steigentunet idet en har flere ulike behandlingsnivå og mange av fellesutgiftene ikke er fordelt. En har valgt å beregne en felles kurdøgnpris for felles institusjonstilbud i 2. etasje (sykehjemsavdelingene), selv om det er ulike kostnadsnivå innbyrdes. KAD-plasser og korttidsplasser er betydelig dyrere å drifte enn langtidsplasser, bl.a fordi de er små inntekter på denne type plasser.

Det er i beregningen tatt hensyn til lønnsutgifter i funksjoner som er felles og fordelt disse mellom antall beboere med antall plasser som fordelingsnøkkel. Brutto driftsutgifter ved Steigentunet er korrigert for innbetalinger som gjelder strøm og reinhold fra leietakerne og for utgifter knyttet til helsetjenestene. Det er for 2016 gjort en gjennomgang av utregningsmåten og en har greid å fordele utgiftene mer spesifikt knyttet til fellesutgifter. Disse var tidligere en større andel fordelt på sykehjem enn det som er tilfelle i forhold til bl.a. areal og matproduksjon. Utgiftene til stab er også redusert. Dermed er kurdøgnprisen lavere enn i 2015, da var den på kr. 2062,00

Beregningen blir som følger:

Andel i felles lønnsutgifter og felles driftsutgifter	kr. 6.005.048
+ Lønn i egne avdelinger	<u>kr. 27.889.206</u>
Til sammen	kr. 33.894.254
Minus driftinntekt:	<u>kr. 5.041.900</u>
Netto utgift	kr. 28.852.354

Antall liggedøgn (41 x 365) = 14965

Kurdøgnpris 2016 (28.852.354/ 14 965): kr 1927,99

SAMARBEIDSAVTALE FOLKEHELSEARBEID

Saksbehandler: Siv Johansen
Arkivsaksnr.: 16/119

Arkiv: G10

Saksnr.: Utvalg
12/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar å si opp Samarbeidsavtale om Folkehelsearbeid med Nordland Fylkeskommune

Saksutredning:

Steigen kommune inngikk i 2014 en ny samarbeidsavtale med Nordland Fylkeskommune for perioden 2014 -2016. Avtalen forplikter Steigen kommune til å bruke ressurser for å etterleve sin del av avtalen. Steigen kommune har vedtatt å kutte lønns hjemmel til stillingsressurs som folkehelsekoordinator. Dette medfører at Steigen kommune ikke kan oppfylle sin del av samarbeidsavtalen.

Samarbeidsavtalen gir Steigen kommune tilskudd på kr. 100.000 til lønn og kr. 175.000 til tiltak knyttet til resultatområder og resultatmål. Avtalens pkt. 4.2 pålegger partene å melde fra om endring i forhold til disse forpliktelsene. Steigen kommune forplikter seg dermed å melde fra om at det ikke lenger er satt av ressurser til å drive folkehelsearbeid i hht. samarbeidsavtalen. Det er i avtalens punkt 6 stadfestet en oppsigelsestid på 6 måneder. Steigen kommune vil være uten ressurs til folkehelsekoordinatorstilling fra 1.3.2016, da avsluttes arbeidsforholdet til nåværende koordinator. Det kreves av avtalen at en årlig lager en tiltaksplan, samt rapporterer på brukte midler. Nordland Fylkeskommune er tydelig på at de forventer at kommunene har en progresjon i det praktiske folkehelsearbeid. Det henvises også til sammenheng med folkehelseloven, samt intensjonene i samhandlingsreformen om styrking av det forebyggende og helsefremmende arbeidet i kommunene.

Vurdering:

Det er mange konsekvenser knyttet til manglende ressurs til å drive folkehelsearbeid og samarbeidsavtalen med Nordland Fylkeskommune er en av dem. I tillegg er det ikke mulig å drifte et folkehelseråd og koordinere, motivere og initiere til folkehelse tiltak for befolkningen i Steigen kommune. Koordinatorstillingen har også bidratt til søke midler fra både Fylkesmann og Fylkeskommune, noe som har kommet Steigen kommune til stor nytte.

Ut fra saksbehandlers vurdering har Steigen kommune ikke mulighet til å ta ansvar for sine forpliktelser i hht. samarbeidsavtalen og den bør derfor sies opp.

Vedlegg: Samarbeidsavtale om folkehelsearbeid

SAMARBEIDSAVTALE OM FOLKEHELSEARBEID

DEL I – Generell del

1

Bakgrunn og formål

1.1. Avtaleparter

Steigen kommune, org. nr. 962299385 (heretter benevnt kommunen)

og

Nordland fylkeskommune, org.nr. 964982953 (heretter benevnt fylkeskommunen)

1.2. Definisjoner

Følgende definisjoner benyttes i lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr. 29) og ligger til grunn for avtalen.

Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning

Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

1.3. Bakgrunn for samarbeidet

Samarbeidsavtalen bygger på St.meld. nr. 47 (2008-2009) «Samhandlingsreformen» og Lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr 29). Loven gir tydelige føringer på ansvar og oppgaver for kommuner, fylkeskommuner og statlige etater. Kommunene tillegges et økt ansvar for det helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeidet. Avtalen bygger i tillegg på lover og forskrifter som er relevant for folkehelsearbeid i kommunen og

- Ivaretaking av befolkningen i alle livsfaser
- Utjevning av sosiale helseforskjeller
- Medvirkning i beslutningsprosesser fra alle befolkningsgrupper
- Universell utforming
- Tilgjengelighet og inkludering

3

Organisering

3.1 Forankring

Avtalen skal forankres politisk i kommunen og fylkeskommunen. Administrativt skal avtalen følges opp av rådmann i kommunen og folkehelsesjef i fylkeskommunen.

3.2 Kontaktpersoner

Kommunen og fylkeskommunen skal utnevne hver sin kontaktperson for oppfølging av avtalen mellom partene. Disse skal også ha ansvar for å holde rådmann og folkehelsesjef oppdatert om samarbeidet (jfr. 3.1.)

Oversikt over kontaktpersoner beskrives i «Vedlegg II». Endringer meldes umiddelbart til samarbeidsparten.

3.3 Møtevirksomhet

For å ivareta intensjonene i avtalen avholdes det samarbeidsmøter mellom kommunen og fylkeskommunen etter behov, dog minst ett møte i året. Dersom begge parter er enige om det kan møter holdes i form av telefonmøte / videokonferanse.

3.4 Organisering

Folkehelsearbeidet tar utgangspunkt i de ressurser som er tilgjengelig i virksomhetene og skal organiseres og drives fram i et tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.

Relevante aktører og organisasjoner må sikres medvirkning i arbeidet med planer, strategier og tiltak.

Nordland fylkeskommune forplikter seg til å:

- Gi veiledning og rådgivning i folkehelsearbeidet
- Fylkeskommunens oversikt over helsetilstanden i fylket skal gjøres relevant for kommunenes folkehelsearbeid
- Arrangere og delta i møter og nettverkssamlinger i fylket med kommuner knyttet til folkehelsearbeidet
- Ta initiativ til etablering av spesifikke samarbeidsavtaler med kommunen, eksempelvis innen områdene tannhelse, kultur og ungdomssatsning
- Utvikle helsefremmende videregående skoler basert på anbefalt kriteriesett
- Rapportere om fylkeskommunens folkehelsearbeid
- Bidra med årlig rammetilskudd
- Ha vedtatt fylkeskommunal handlingsplan for folkehelsearbeid

4.2 Konsekvenser ved manglende oppfyllelse

Partene skal informere hverandre snarest mulig hvis forpliktelsene i avtalen ikke kan innfris.

Det vil stilles krav fra fylkeskommunen i forhold til økonomiske tilskudd som gis. Hvis kommunen ikke innfrir kravene som er satt, kan det bli aktuelt å kreve tilbakebetalt hele eller deler av utbetalt tilskudd.

5

Finansiering

Hver av partene skal dekke sine egne kostnader ved gjennomføringen av avtalen - herunder reisekostnader, diett, personellressurser m.m.

6

Varighet, opphør

Avtalen trer i kraft fra 1. januar 2014. Avtalen gjelder løpende, men kan sies opp skriftlig med 6 måneders varsel.

Dersom partene er enige, kan avtalen endres i avtaleperioden. Behov for endringer skal drøftes dersom en av avtalepartnerne ber om det.

Skal avtalen eller deler av avtalen revideres skal dette forankres på politisk nivå.

Alminnelige misligholdsbeføyelser kan gjøres gjeldende.

DEL II – Spesifikk avtaledel for Steigen kommune

Status og utfordringer i Steigen kommune

Steigen kommune har et godt plangrunnlag for folkehelsearbeidet gjennom folkehelseplan for 2013-2015, årlig tiltaksplan for arbeidet og utarbeid oversikt over helsetilstand og faktorer som kan påvirke helsen. Ungdataundersøkelse ble gjennomført i 2013. Denne avdekket store utfordringer med psykisk helse for jenter og generelt usunne levevaner hos ungdom. Steigen har god tverrfaglig struktur på folkehelsearbeidet.

Steigen har høyere andel eldre enn landsgjennomsnittet. Andelen i befolkningen med lav inntekt er større enn ellers i landet. Dette rammer særlig barnefamilier. Dette kan henge sammen med at antall uføretrygdete er høyere enn landsgjennomsnittet. Andelen 10-klassinger som trives på skolen er lavere enn i landet som helhet mens frafallet i videregående skole er omtrent som landsgjennomsnittet. Hva angår levevaner og sykdom er Steigen enten bedre enn landsgjennomsnittet eller er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet.

Prioriterte resultatområder og resultatmål for Steigen kommune

- **Helsefremmende barnehager og helsefremmende skoler**

Steigen kommune skal innen 2016 ha utviklet helsefremmende barnehager og helsefremmende skoler gjennom implementering av anbefalte kriterier for disse helsefremmende institusjoner.

- **Tverrfaglig – tverrsektorielt samarbeid**

Folkehelserådet skal videreutvikles som tverrsektorielt og tverrfaglig rådgivningsorgan og som pådriver og motivasjonsskaper i det kommunale folkehelsearbeid.

Steigen familiesenter utvikles til et tverrfaglig samarbeid i forhold til oppvekst, helse, barnevern og NAV. Barnefattigdom gis særlig fokus og oppfølging

- **Frisklivssentral**

Steigen kommune skal innen 2016 ha etablert frisklivssentral med innhold og tilbud som anbefalt i Helsedirektoratets nasjonale veileder for etablering og drift av frisklivssentraler.

- **Sosiale møteplasser**

Innen 2016 er det etablert minst en ny møteplass eller et nytt aktivitetstilbud for gruppene eldre hjemmeboende, innvandrere, personer med psykiske og/eller

INTERKOMMUNALE EIERSTRATEGIER I SALTEN - 2. GANGS BEHANDLING

Saksbehandler: Roy Hanssen
 Arkivsaksnr.: 14/963

Arkiv: 026

Saksnr.: Utvalg
 6/16 Steigen formannskap
 13/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
 27.01.2016
 16.02.2016

Forslag til vedtak:

Steigen kommunestyre slutter seg til de interkommunale eierstrategier for Salten, med de endringer som er foreslått av Salten Regionråd.

Behandling/vedtak i Steigen formannskap den 27.01.2016 sak 6/16**Vedtak:**

Enstemmig som innstilling.

Saksutredning:

Salten Regionråd har utarbeidet et utkast til felles strategi for samarbeid og eierstyring for kommunene i Salten. Arbeidet har sin bakgrunn i et vedtak i representantskapet i IRIS, men også etter et ønske fra de enkelte kommuner både politisk og administrativt. Rådmannsutvalget i Salten har på vegne av regionrådet hatt ansvar for arbeidet som har ledet frem til vedlagte dokument. Vibeke Resch-Knudsen har vært leid inn (etter forutgående anbud) for å utarbeide utkastet.

Dokumentet ble behandlet i Regionrådets møte 5 juni 2014 og ble deretter oversendt de enkelte kommuner i Salten for behandling. I sak 44/14, møte 6. november 2014, behandlet kommunestyret i Steigen saken og vedtok en rekke endringer i det opprinnelige forslaget.

Saken ble deretter returnert Regionrådet til behandling og det fremkom da at flere kommuner hadde vedtatt endringer i strategien, hvilket medførte at Regionrådet ikke kunne avslutte behandlingen av saken. Endringene var i hovedsak knyttet til spørsmålet om antall deltakere i representantskapet, eventuelt å samarbeide etter § 27 i framtiden og hvilke prinsipp som skal legges til grunn for finansiering av de interkommunale selskapene.

Bakgrunn:

Arbeidsutvalget i Regionrådet fattet 17 april 2015 et vedtak om å «nedsette et politisk forhandlingsutvalg bestående av ordførerne i Bodø, Fauske, Meløy og Sørfold kommuner. Forhandlingsutvalget gis mandag til å utarbeide et endringsforslag basert på de vedtak som er gjort i kommunene. Leder av rådmannsgruppa er sekretær for utvalget».

Historikk

Saken startet ved at representantskapet i IRIS beslutter utarbeidelse av eierstrategier for selskapet.

Etter en oppstart i arbeidet blir det bestemt at arbeidet skulle overtas av Regionrådet og at rådmenn i de 9 kommunene får ansvaret for saksutredningen

Regionrådet fatter i 2012 en beslutning om å opprette et prosjekt for utarbeidelse av en eierstrategi for de interkommunale selskapene. Prosjektets del I skal kartlegge og vurdere de ulike samarbeidene.

Gjennom en anbudskonkurranse ble advokat Vibeke Resch-Knudsen engasjert i 2013 til å kartlegge og anbefale videre tiltak mht de interkommunale selskap og samarbeider

I 2013 fremlegger advokat Vibeke Resch-Knudsen konklusjonene fra del I av rapporten. I Regionrådets behandling vedtas det å fortsette med del II av arbeidet med den hensikt i å rydde opp i uklarheter mht organisasjonsform, finansiering mv i samarbeidene.

Som del av dette utarbeides det et forslag til en eierstrategi som skal være felles for de 9 kommunene og omfatte alle selskap og samarbeid i regionen.

I forslaget til eierstrategier ligger det 13 viktige prinsipielle forhold som alle kommunestyrene må fatte vedtak på før den felles eierstrategien kan implementeres i fellesskapet.

Forslaget til eierstrategi samt et drøftingsnotat ble behandlet i Regionrådet i juni 2014 og ble deretter oversendt kommunene for behandling.

Etter behandling i kommunene ble det klart at kommunene hadde fattet ulike vedtak mht de grunnleggende forhold i eierstrategien.

Regionrådet har gjennom et politisk forhandlingsutvalg kommet frem til et felles forslag som Regionrådet ber kommunene vedta.

Arbeidsutvalget gjennomførte sitt arbeide i mai måned 2015 og kunne til Regionrådets møte 4. og 5 juni legge frem et samordnet forslag til endringer.

I Regionrådets møte 4-5 juni 2015 ble det i sak 21/15 fattet et enstemmig vedtak hvor Regionrådet sluttet seg til de endringer som forhandlingsutvalget var kommet med. Saken ble deretter oversendt kommunene for behandling/tilslutning. Etter behandling i kommunene må saken returneres Regionrådet for endelig sluttbehandling

Vurdering:

Det vises til tidligere sak 44/14 med rådmannens kommentarer til de enkelte punkter i strategien.

I de påfølgende punkter er endring markert med understrekning. Når saken behandles må man ta utgangspunkt i sak 44/14 med rådmannens forslag til vedtak og kommunestyrets endelige vedtak.

Rådmannen beklager at det har tatt tid før at saken blir forelagt kommunestyret til ny behandling, og har forståelse for noen områder oppfattes som noe komplekse. Samtidig har dette vært en langvarig prosess som nå må avsluttes med et vedtak i kommunestyrene. Rådmannen anbefaler derfor sterkt at kommunestyret slutter seg til de endringer som nå fremlegges.

Ettersom saken har tatt noe tid vil rådmannen kort repetere sakshistorikken

1. **Prinsipper for styring av samarbeid;** prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og tjenesteproduksjon i et langsiktig perspektiv legges til grunn for styring av samarbeidene/selskapene i Salten. Ingen endringer fra kommunestyrets opprinnelige vedtak
2. **Finansieringsmodell;** I opprinnelig vedtak fra kommunestyret ønsket kommunestyret en finansieringsmodell basert på fordeling av kostnader pr innbygger. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Målsettingen med dette prinsippet må være forutsigbarhet, samt det å finne en mest mulig

rettferdig finansieringsmodell som alle kommunene kan være med på.

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

3. **Vedtekter og selskapsavtaler;** Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.

Følgende ordlyd

“Dersom selskapsavtalen eller vedtektene er til behandling i kommunestyrene gjelder følgende ordning: Likelydende vedtak i 2/3 av kommunene er bestemmende. Den eller de kommuner som har et vedtak som avviker fra dette, må behandle avtalen på nytt. Alternativene blir da enten å gjøre et likelydende vedtak som flertallet eller tre ut av samarbeidet. Kommuner over 10 000 innbyggere har som kommunestyre dobbeltstemme i denne ordningen”

4. **Informasjon;** på kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der. Ingen endring
5. **Antall deltakere i representantskapet;** kommunestyret vedtok at dagens ordning skulle videreføres. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, 1 fra posisjon og 1 fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke.
Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.
6. **Kontaktpersoner i kommunene;** for IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende. Ingen endring
7. **Honorar styremedlemmer;** retningslinjer (beskrevet i felles strategi for samarbeid og eierstyring side 11) for honorar for styremedlemmer ligger til grunn for styreverv i IKS'ene. Ingen endring
8. **Eierstrategi for hvert enkelt selskap;** kommunene forutsetter at alle selskapene selv utarbeider en konkret eierstrategi som behandles i styrende organer og forankres i eierorganet. Det forutsettes at forslagene til eierstrategi oversendes kommunene individuelt for uttalelse. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om at punktet tas ut av eierstrategiene.
9. **Samarbeide etter kommunelovens § 27;** Det opprettes ikke nye samarbeid etter hjemmel i kommunelovens § 27 mellom kommunene i Salten. Det anbefales at de ulike samarbeidene (§ 27) pålegges å gjennomgå sin egen virksomhet med bakgrunn i den fremlagte rapport og komme tilbake til Regionrådet med en anbefaling for sin egen fremtidige organisering. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Samarbeid etter

kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.

10. **Forholdet mellom IRIS Salten og Regionrådet;** vedtektene for IRIS endres slik at utviklingsoppgaver i fremtiden tilligger Regionrådet. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om følgende: Punktet tas ut av eierstrategiene.
11. **IRIS-fondet;** representantskapet i IRIS gjennomgår fondets retningslinjer med bakgrunn i den rapport som er fremlagt regionrådet. Representantskapet anmodes om å vurdere fondets retningslinjer og organisering av fondet. Ingen endring
12. **Regionrådets rolle;** Regionrådet er et samarbeidsorgan uten formell myndighet som kan binde opp kommunene. Regionrådets rolle må gjennomgås i sammenheng med drøftinger om kommunestruktur. Uavhengig av prosessen bør både regionrådet selv og kommunestyrene diskutere de prinsipielle retningslinjer for regionrådets rolle. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om følgende: Punktet tas ut av eierstrategiene.
13. **Nordlandsmuseet (forholdet til stiftelser);** intet forslag til vedtak. Etter behandling i Regionrådet er det enighet om: Tas ut av eierstrategiene da stiftelser eier seg selv.

Vedlegg: Felles strategi for samarbeid og eierstrategi, Salten regionråd.

SALTEN REGIONRÅD

FELLES STRATEGI FOR SAMARBEID OG EIERSTYRING

FOR KOMMUNENE: BODØ, FAUSKE, MELØY, SALTDAL, STEIGEN, GILDESKÅL,
SØRFOLD, HAMARØY OG BEIARN

Utkast 2

21.05.2014

ÅPENT, FORUTSIGBART, EFFEKTIVT OG LANGSIKTIG

Salten kommunene legger denne strategien til grunn ved styring av samarbeid og selskaper i Salten. Denne strategien er en del av kommunenes egne eierskapsmeldinger og retter seg mot kommunestyrene, eierrepresentantene og styrene. Eierstrategien er utarbeidet med tanke på å øke det politiske engasjement, legge felles føringer og sikre nødvendig handlingsrom for styring av de interkommunale selskapene og samarbeidene i Salten. Eierstrategien skal forelegges nye eierrepresentanter i selskapenes eierorgan samt styremedlemmer før de blir forespurt om å ta verv.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN	2
SAMARBEIDENE I SALTEN	2
DEMOKRATISK LEGITIMITET.....	2
FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI	2
PRINISPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN.....	2
RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER	3
POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE	4
VALG AV ORGANISASJONSFORM.....	4
VALG AV FINANSIERINGSMODELL.....	4
BUDSJETTRUTINER	4
JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER.....	5
INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID	5
SELSKAPSSYRING	6
FOLKEVALGT OG EIERROLLEN	6
OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE.....	7
ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSYRING	7
EIERSTRATEGI FOR HVERT ENKELT SELSKAP	8
MØTER OG MYNDIGHET	9
STYRET	10
STYRERS ANSVAR.....	12
EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL	14
VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN	15
VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING	15
VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID	21
VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER.....	23
VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTRUTINER.....	24
VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSELSKAPER.....	25
VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ	29

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN

SAMARBEIDENE I SALTEN

Kommunene i Salten samarbeider på en rekke tjenesteområder og samarbeidene er ulikt organisert.

Noen av samarbeidene utfører lovpålagte tjenester for kommunene, mens andre yter tjenester som kun er et tilbud til innbyggerne. Kommunene deltar også i selskaper som tjener penger på sine tjenester og som kommer innbyggerne tilgode gjennom utdeling av utbytte til kommunene som eiere.

Felles for alle må være at de identifiseres med kommunene i Salten hva gjelder verdier og holdninger.

DEMOKRATISK LEGITIMITET

For kommunene i Salten er samarbeidene våre forankret i et mål om å sikre best mulig kvalitet for innbyggerne i regionen. Vi er bevisst på at vi sammen må forvalte fellesskapets ressurser på en måte som samsvarer med befolkningens oppfattelse av rett og galt. Dette handler om demokratisk legitimitet.

Vi er opptatt av at samarbeidene og selskapene vi deltar i har en kultur som samsvarer med Saltenkommunens mål og verdier. Både kommunene og samarbeidene våre bør derfor jevnlig og åpent diskutere etiske dilemmaer som oppstår når andre ivaretar kommunens oppgaver for innbyggerne.

Dette vil bidra til økt åpenhet i forhold til alle interessenter, og det bidrar til et mer effektivt og aktivt eierskap som sikrer demokratisk legitimitet.

FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI

En felles strategi for styring av samarbeid og selskaper handler om forutsigbarhet. Både kommunen når de samarbeider om utførelsen av en tjeneste til innbyggerne, men også som eiere, kommunens representanter i selskapenes eierorgan og virksomhetene selv må ha mulighet til å innrette seg på slik måte at vedtatte prinsipper og gitte styringssignaler kan legges til grunn i en mer langsiktig strategi.

Dette er bare mulig når kommunene er tydelige på hva de vil med samarbeidene og selskapene.

Saltenkommunene vil fokusere på at samarbeidene skal gi en merverdi for innbyggerne i kommunene gjennom å utfordre samarbeidene og selskapene til å foreta jevnlig bruk/kundeundersøkelser.

PRINSIPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN

Det er særlig fire prinsipper som bør være styrende for samarbeidene i Salten:

Det skal praktiseres **åpenhet**, kommunene skal som eier være **forutsigbare** og det skal jobbes for størst mulig grad av **effektivitet** i tjenesteproduksjonen i et **langsiktig** perspektiv.

Se drøftingsnotat side 1, pkt. 1.

ÅPENHET

Åpenhet som en verdi knytter seg til eierne og selskapets linje i forhold til innbyggere, media, ansatte og omverden for øvrig og praktiseringen av offentlighetsloven.

For kommunen som eier, innebærer dette å sikre en åpen debatt om og forvaltning av forhold som gjelder samarbeidene og selskapene hvor etterprøvbarhet, likebehandling og transparens er sentralt.

Selskapet skal legge vekt på likebehandling av eierne ved at alle får samme informasjon.

For selskaper omfattet av offentlighetsloven innebærer det at rutiner for mulig innsyn skal tilrettelegges. Selskaper som har sin hovedvirksomhet innenfor forretning og som opererer i et marked, er ikke omfattet av offentlighetsloven. Så langt som mulig skal selskapene og forvaltningen av disse, praktisere åpenhet med mindre det gjelder konkurransemessige eller personalmessige spørsmål.

FORUTSIGBARHET

Kommuner skal være forutsigbare i sin eierstyring. Gjennom denne felles eierstrategien, eierstrategiene for enkelt-selskaper og kommunenes Eiermeldinger ønsker kommunene i Salten å være forutsigbare i sin styring av samarbeid og selskaper overfor samarbeidene selv, men også for innbyggerne i Salten.

EFFEKTIVT

Samarbeidene skal gi en merverdi for kommunene gjennom tjenester av god kvalitet til innbyggerne for lavest mulig pris. For kommunenes støttefunksjoner kan faglig samarbeid gjøre tjenesten bedre for kommunene.

Samarbeid skal evalueres av kommunene med jevne mellomrom for å vurdere om de oppnår den effektivitet som eierne og brukerne/kundene ønsker.

LANGSIKTIGHET

Selskapene forvalter offentlige ressurser og er fristilt den kommunale forvaltningen. De økonomiske og tjenestemessige valgene selskapene tar på vegne av sine eiere, skal ha langsiktighet som bærebjelke. Dette innebærer at den langsiktige formålsoppnåelse skal prioriteres fremfor kortsiktig avkastning og ressursforvaltning.

RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER

Når kommuner skal samarbeide bør alle alternativer vurderes før det konkluderes med organisasjonsform og ev. finansieringsmodell for det konkrete samarbeidet. Det kan også tenkes at noen samarbeidsområder har synergieffekter som tilsier at de bør organiseres sammen.

Likeledes er det viktig å evaluere valgte organisasjonsform og finansieringsmodell etter en viss tid, slik at det er mulig å justere noe som ikke fungerer etter forventningene. Evalueringen bør være både fra et eier-, bestiller- og utførerperspektiv.

POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE

Administrasjonen skal gi politikerne en balansert saksutredning ved en eventuell utskilling av en virksomhet i et interkommunalt samarbeid.

Ved selskapsetablering er det viktig å skille mellom kommunens rolle som eier, myndighetsutøver og arbeidsgiver, da dette har betydning for eierstyringen.

Se vedlegg 2: Forslag til rutiner ved etablering av nye samarbeid.

VALG AV ORGANISASJONSFORM

Ved valg av organisasjonsform bør det foretas en politisk, juridisk og økonomisk avveining av organisasjonsformen opp mot formålet med samarbeidet.

Offentlig støtte og anskaffelsesregelverket kan sette grenser for hvordan kommuner organiserer sin virksomhet. Dette må avklares før etablering.

Stiftelser har ingen eiere, og er ingen egnet organisasjonsform for kommunal virksomhet.

VALG AV FINANSIERINGSMODELL

Ved vurdering av finansieringsmodell for interkommunale samarbeid skal det tas utgangspunkt i følgende alternative modeller:

- a) Kostnader fordelt etter innbyggertall.
- b) Kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervaller med synkende beløp ut fra økende innbyggertall.
  - *Differensiering av pris avhengig av innbyggertall, innehar en fordeling av grunnkostnadene på deltakerkommunene.*
- c) Likt grunnbeløp for alle deltakerkommuner.
- d) Differensiert grunnbeløp for deltakerkommuner.
  - *Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene.*
- e) Etter uttak av tjenester.
  - *Uttak av tjenester betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.*

Se vedlegg 3: Ulike modeller for finansiering av samarbeid.

Se drøftingsnotat side 1, pkt. 2.

BUDSJETTRUTINER

Det er viktig med forutsigbarhet og god dialog mellom samarbeidene og deltakerkommunene ved innarbeiding av samarbeidenes budsjett i kommunenes egne budsjetter.

Det er derfor utarbeidet rutiner for dialog mellom Regionrådet, rådmannsutvalget og samarbeidene.

Dersom det er behov for det, kan rådmannsutvalget også gjennomføre en samlet budsjettkonferanse for de interkommunale samarbeidene hvor tema er budsjettene i kommunene og i samarbeidene. Dette må da gjennomføres etter at rådmennenes budsjettforutsetninger er vedtatt i Regionrådet.

Se vedlegg 4: Forslag til budsjettrutiner

JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER

Kommuneloven har regler om hva vedtekter for interkommunale samarbeid etter kommuneloven må inneholde. Likeledes regulerer IKS-loven, aksjeloven og samvirkeloven hva selskapsavtaler og vedtekter må inneholde.

For samarbeid og selskaper etablert av Saltenkommunene skal vedtektene og selskapsavtalene holde seg så langt inntil minimum som det følger av den aktuelle lov.

Selskapsavtaler og vedtekter skal likevel uformes slik at det gis rom for en strategisk utvikling av samarbeidet, uten å måtte endre dokumentet. Om et selskap skal kunne operere i et marked, må konkurransevilkårene fremkomme.

ENDRINGER I DE JURIDISKE RAMMENE

Endring av minimumsinnhold i vedtekter for samarbeid etter kommuneloven og interkommunale selskaper etter IKS-loven, krever likelydende vedtak i alle kommunestyre i de deltakende kommunene.¹ Dette kan ikke delegeres til andre.

Endring i vedtekter for selskaper kan gjøres av selskapets eierorgan.

Dersom selskapsavtalen eller vedtektene er til behandling i kommunestyrene, gjelder følgende ordning:

Likelydende vedtak i 2/3 av kommunene er bestemmende. Den eller de kommuner som har et vedtak som avviker fra dette, må behandle avtalen på nytt. Alternativene blir da enten å gjøre et likelydende vedtak som flertallet eller tre ut av samarbeidet. Kommuner over 10 000 innbyggere har dobbeltstemme i denne ordningen.

Endring av eierstrategier for enkeltselskaper foretas av selskapets eierorgan.

Se drøftingsnotat side 1, pkt. 3.

INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID

På kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der.

Se drøftingsnotat side 2, pkt. 4.

---

¹ Se kml. §§ 27 og 28-1 e) og IKS-loven § 4.

SELSKAPSSTYRING

FOLKEVALGT OG EIERROLLEN

Kommunalt eide selskaper utfører viktige samfunnsmessige tjenester og forvalter betydelig kapital og infrastruktur. Det er viktig at folkevalgte er bevisst sin rolle som eier, for det er gjennom eierstyringen kommuner har mulighet til å påvirke selskapers rammer og handlingsrom.

Som folkevalgt utøver du politikk. Det handler om fordeling av goder og byrder for innbyggerne i din kommune. Det innebærer at mål blir satt, prioriteringer ordnet, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt.

"I folkets tjeneste", er for meg en parole med mening. Den uttrykker at jeg i folkevalgtrollen står til tjeneste for, og er i løpende dialog med, de mennesker som har valgt meg. Dette er en toveis-kommunikasjon: på de ene siden forteller jeg om de saker som er til behandling i folkevalgte organer, for derigjennom å få innspill fra de som har meninger om, og berøres av, beslutningene. Men vel så viktig er å få innspill om de saker som ikke står på dagsorden, og som burde vært reist. I ombudsrollen får jeg mange slike henvendelser, og jeg står til disposisjon.»

Ivar Johansen, bystyremedlem i Oslo

Selskaper eid av kommuner er indirekte politisk styrt. Det vil si at kommunene eier gjennom deltakelse i selskapets eierorgan. Folkevalgte skal derfor ikke utøve ombudsrollen i forhold til kommunale oppgaver som er skilt ut i egne selskaper.

Rent juridisk, utøves eierstyring kun ved deltakelse i møter i selskaper eierorgan; generalforsamlinger for aksjeselskap, representantskap for interkommunale selskaper (IKS) eller årsmøter for samvirkeforetak.

IKS-loven § 7, 1. ledd:

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Ot.prp. 53 (1997-1998):

Første ledd første punktum fastslår at deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Bestemmelsen innebærer at deltakerkommunene på grunnlag av deltakerforholdet ikke kan utøve noen myndighet i selskapet på annen måte enn gjennom sine representanter i representantskapsmøter.

Kommunens eierstyring bør derfor skje i politiske fora og utøves på grunnlag av skriftlige retningslinjer og fastsatte rammer som er vedtatt av de folkevalgte.

Den enkelte folkevalgte må utenom dette forholde seg til flertallsvedtak, fordi det i eierstyringen er kommunestyret som organ som utøver ansvarlig myndighet og fatter vedtak, ikke det enkelte medlem.²

Foruten noen forhold som etter IKS-loven må vedtas i kommunestyret, kan eierstyringen delegeres til formannskapet.³ Det forutsettes uansett at kunnskap om eierstyring blir gitt til alle medlemmene i kommunestyrene i Salten.

Det vil si at utenom i møter i disse eierarenaene, utøver ikke folkevalgte eierrollen.

OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE

Alt. 1 (felles):

Det skal gjennomføre felles folkeopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden. I tillegg skal hver enkelt kommune sette temaet på dagsorden på en folkevalgtdag i løpet av valgperioden.

Alt 2 (hver kommune):

Kommunene skal gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden.

ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSTYRING

I eierstyringen er det viktig å skille mellom roller, oppgaver og ansvar. Det er viktig å ha klart for seg hvordan eierstyring utøves gjennom felles forståelse av begrepene:

Er dette noe kommunene kan bli enige om?

Folkevalgte i eierrollen	Den enkelte folkevalgte eller partigrupper har ingen direkte instruksjonslinje til selskapet eller representanter i det utøvende eierorganet. Saker som ønskes tatt opp, skal meldes som sak i kommunestyret på ordinær måte, etter en ev. forutgående diskusjon med kommunens eget eierorgan.
Kommunestyret	I enkeltsaker av prinsipiell eller av stor betydning, kan kommunestyret som kollegium og/eller formannskap instruere sin(e) representant(er) i eierorganet. Dette kan skje ved at representanten melder inn en sak til kommunens eget eierorgan i forkant av formannskaps-/kommunestyremøte eller at kommunens eget eierorgan melder saken inn etter forutgående samtale med representanten(e).
Kommunens administrasjon	Rådmannen og hennes/hans stab har ikke noen formell rolle i eierstyringen utenom rådmannens generelle ansvar for å påse

---

¹ Se kml. § 6.

³ Se IKS-loven § 4.

at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Det vil være naturlig å knytte rådmannen opp til kommunens eget eierorgan, men dette beslutter den enkelte kommune i sin Eiermelding.

Kommunens eget eierorgan	Kommunen kan selv etablere et utvalg, sekretariat eller utpeke én person som ivaretar kommunens samlede Eierportefølje. Organet kan operere som sekretær for kommunestyret/formannskap i Eierspørsmål, eller kan delegeres myndighet til å behandle kommunens Eierspørsmål på vegne av kommunestyret. ⁴
Utøvende eierorgan	All Eierstyring skjer gjennom Eierorganet (representantskap, generalforsamling eller årsmøte). De valgte representantene skal ivareta egen kommunes interesser gjennom aktiv deltakelse i selskapenes Eierorgan. Eierorganet har som formål å sikre at Eiers overordnede interesser blir ivaretatt i selskapet, formulere klare mål for selskapet og velge det rette styret.
Styret	Styret er ansvarlig for realisering av Eiers mål og skal ivareta selskapets interesse. Styret representerer ikke enkelteierne, men selskapet. Styremedlemmene velges av det utøvende Eierorgan, og det er ev. disse som har instruksjonsrett overfor styret og myndighet til å bytte ut styremedlemmer. Styrevervet er personlig og når særlige forhold foreligger kan styremedlemmer trekke seg fra vervet.

EIERSTRATEGI FOR HVERT ENKELT SELSKAP

Saltenkommunene skal sammen utforme en Eierstrategi for hvert selskap de deltar i. Denne vil, sammen med selskapsavtalen eller vedtektene, være kommunenes styringsdokument i forhold til dette selskapet.

Formålet med Eierstrategien er tredelt: Den gir eierne et godt verktøy til å styre selskapet, sikrer at selskapets formål etterleves og gir selskapet forutsigbare rammer for drift og utvikling.

Eierstrategien vil danne grunnlaget for selskapets strategi og synliggjør bakgrunnen for hvorfor kommunene eier selskapet.

Se vedlegg 5: Utkast til temaer for en Eierstrategi.

Se drøftingsnotat side 3, pkt. 8.

---

⁴ Det er noen saker etter IKS-loven som kommunestyret ikke kan delegere til andre organ.

MØTER OG MYNDIGHET

MØTER I REPRESENTANTSKAP OG GENERALFORSAMLING

Møtene i de interkommunale selskapenes eierorganer skal gjennomføres på en måte som gir rom for reell dialog mellom selskapets representanter og eierne. Styret skal i forkant påse at flest mulig kan delta og tilrettelegge for at det blir en effektiv møteplass mellom eierne og styret.

Innkalling med saksliste skal sendes representantene og den postadressen kommunene har formidlet som mottaker. Dette skal skje minimum 4 uker før møtet. Utførlige saksdokumenter skal sendes senest 1 uke før møtet.

I aksjeselskap og samvirkeforetak må fullmakter være ordnet før møte. Det er ikke mulig å operere med fullmakt i IKS. Om et representantskapsmedlem i et IKS ikke kan møte, møter varamedlem.

Møtets varighet settes på forhånd av eierorganets leder i samråd med styreleder.

Styreleder og daglig leder har plikt til å delta i møtene. Etter aksjeloven skal selskapets revisor delta i generalforsamlingen når de saker som skal behandles, er av en slik art at dette må anses som nødvendig. For øvrig har revisor rett til å delta. Det legges til grunn at revisor deltar i de ordinære møter i selskapenes eierorgan.

I selskaper der det ikke er private eiere, skal de deltakende kommuners kontrollutvalg og kommunens revisor varsles og har rett til å være tilstede i møtene til selskapets eierorgan.

Det enkelte eierorgan behandler saker i tråd med den myndighet som loven har gitt eierorganet.

SÆRSKILT FOR REPRESENTANTSKAPENE

Det anbefales at det til selskapenes representantskap velges 1 representant med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke.

I selskap hvor eierne hver har flere enn én representant i representantskapet, vil det respektive kommunestyret avgjøre hvilken representant som er stemmeberettiget.

I henhold til IKS-loven er det kommunestyret selv som avgjør hvilke(n) representant(er) som skal møte i representantskapet. Medlemmene som velges til representantskap er personlige medlemmer, og det tillates ikke at andre møter etter fullmakt. Dette innebærer at det ikke kan pekes ut andre vararepresentanter enn de som er valgt av kommunestyret. Kommunene anbefales derfor å sørge for tilstrekkelig antall varamedlemmer slik at deltakelsen i representantskapet sikres.

Representantskapets medlemmer velges for fire år og den enkelte kommune kan foreta nyvalg av sine representantskapsmedlemmer i valgperioden.

Representantskapet velger både leder og nestleder.

Se drøftingsnotat side 2, pkt. 5.

DIALOGMØTER

Det skilles mellom møter i eierorganet og dialogmøter (også kalt eiermøter). Dialogmøte er en overordnet møteplass mellom selskapet og eierne uten formell beslutningsmyndighet.

Dialogmøter skal blant annet benyttes til å innhente styringssignaler fra eierne før saker av strategisk betydning iverksettes. Dialogmøter kan også benyttes til å informere eierne om virksomheten og/eller endringer i selskapets rammebetingelser og brukes ofte som formøte til møter i selskapets eierorgan.

Dagsorden for dialogmøtene besluttes av styret i selskapet, ev. i samarbeid med representantskapets leder. Til dialogmøtet inviteres eierorganets medlemmer. Ut fra sakene som skal behandles i møtet kan ordførere, formannskap i eierkommunene, rådmenn, relevante fagpersoner i eierkommunene eller andre inviteres til dialogmøtet. Det forventes at styret og daglig leder er til stede. Både dialogmøter og møter i selskapenes utøvende eierorgan skal sikre at selskapets formålsparagraf er i samsvar med en eventuell endring i driften, og i tråd med den generelle utviklingen i samfunnet. Samordnet effektiviseringskrav overfor selskapet kan også diskuteres i dialogmøter.

FAGLIGE OG ADMINISTRATIVE MØTEPLASSER

For hvert selskap bør det opprettes faglige og administrative møteplasser mellom eierkommunene og selskapet. Her skal blant annet følgende forhold behandles:

- Avklaring av selskapets rolle som tjenesteleverandør og ev. kompetanseplanlegger.
- Saker i grensesnittet mellom selskapet og kommunens virksomheter.
- Utvikling og ivaretagelse av bestillerkompetansen i eierkommunene.
- Sikring av partenes innflytelse i utviklingsarbeid.

Hver kommuneadministrasjon skal oppnevne én ansatt som kontaktperson for selskapet. Kontaktpersonen skal følge opp samarbeidssaker av administrativ eller faglig art.

Se drøftingsnotat side 2, pkt. 6.

STYRET

ANTALL STYREMEDLEMMER

I forbindelse med etablering av selskap eller revisjon av selskapsavtalen/vedtektene, skal antall styremedlemmer vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre selskapets interesser. Selskapets størrelse og kompleksitet vil avgjøre om selskapene har 3, 5 eller maksimalt 7 eiervalgte styremedlemmer.

Antall medlemmer og ev. varamedlemmer må være nedfelt i selskapsavtaler for IKS. Det er ikke pålagt å ha varamedlemmer til selskapsstyrer. Om styret skal ha varamedlemmer, velges disse i

rekke. Styret beslutter selv om 1. vara skal inviteres til styremøtene for å sikre kompetanse og kontinuitet.

VALGKOMITÉ

Det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eiernes forvaltningsverdier. Bruk av valgkomité skal sikre at styresammensetningen totalt sett gir selskapet den nødvendige erfaring og innsikt hva gjelder nødvendig politisk, faglig, juridisk og økonomisk kompetanse.

Det er selskapets eierorgan som oppnevner valgkomiteen og medlemmene av valgkomiteen fremmer forslag til styremedlemmer for selskapets eierorgan som formelt velger styremedlemmene. Valgkomitéen bør følge noen retningslinjer for sitt arbeid. Disse retningslinjene vedtas av selskapets utøvende eierorgan.

Se vedlegg 6: Utkast til retningslinjer for valgkomiteer.

STYREHONORAR

Styregodtgjørelsen skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreverv i selskaper må også vurderes i forhold til det personlige økonomiske og strafferettslige ansvaret dette vervet innebærer, og bør godtgjøres deretter.

Styremedlemmene bør få et faste styrehonorarer som skal dekke godtgjørelse til styremøter (ordinære og ekstraordinære) og forberedelser til disse. Det bør differensieres mellom styreleder, nestleder, ordinært styremedlem og varamedlem, hvor sistnevnte får honorar for oppmøte. Telefonmøter av konsulterende karakter godtgjøres ikke med møtehonorer.

Ev. tapt arbeidsfortjeneste og reiseutgifter dekkes etter regning. Sistnevnte i henhold til gjeldende satser i Statens reiseregulativ.

Ved fravær fra mer enn 1/3 av styremøtene i en periode foretas det en forholdsvis reduksjon i godtgjørelsen.

Valgkomiteen foreslår satsene på styrehonoraret, som en parallell prosess til innstilling på styrerepresentanter.

Eventuelle økte satser for honorering kan omfatte midlertidige, særskilte hensyn. Slik som for eksempel arbeidsintense perioder.

Se drøftingsnotat side 2, pkt. 7.

STYRERS ANSVAR

KOMPETANSE

Det er det enkelte styremedlems eget ansvar å ha tilstrekkelig kompetanse for å utføre vervet i det aktuelle selskapet.

Selskapets eierorgan skal dog sikre at nye styremedlemmer får nødvendig informasjon om selskapet i forbindelse med oppnevningen. Det er selskapet som utarbeider og oppdaterer skriftlig materiell til utdeling, ev. tilgang til elektronisk arkiv.

Styremedlemmer skal gis tilbud om styreopplæring, enten i regi av styret selv eller av eierne.

DIALOG MED EIER

Vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander i et IKS, eller foreta investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne skal tas av representantskapet. Er det tvil, må styret ta dette opp med representantskapet. For andre selskapsformer bør det vurderes om slike beslutninger skal behandles i eierorganet før styrevedtak.

Deltakernes eierstrategi må forankres i en selskapsstrategi. Selskapsstrategien er styrets verktøy for å operasjonalisere eiers formål og strategier for selskapet. Ansvar for selskapsstrategien er styrets og skal sikre operasjonalisering av eiers overordnet formål.

ETIKK

Det er viktig at selskaper som Salten kommunene er eier av eller medeier i, jobber med etiske retningslinjer for styret og de ansatte, slik at selskapets etiske profil forankres i bedriftskulturen.

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold. Arbeidsmiljøloven lovfester retten til å si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten og gir arbeidstakeren vern mot gjengjeldelse. Arbeidsgiver pålegges å legge forholdene til rette for intern varsling. En naturlig del av arbeidet med etikk er gjennomgang av selskapets varslingsrutiner.

Styret plikter å sette etikk på dagsorden i styret og i selskapet. Hvilke etiske valg og dilemmaer som er aktuelle, vil variere fra selskap til selskap. Styret skal gi en vurdering av mulige dilemmaer i sin selskapsstrategi. Målsettingen er å sikre en felles oppfatning av gråsoner selskapet kan operere i og hvilke valg selskapet og de ansatte da bør ta.

KORRUPSJON

Saltenkommunene forventer at selskaper de deltar i har nulltoleranse mht. korrupsjon. Strengt krav til åpenhet og offentlighet er et effektivt virkemiddel mot korrupsjon. Kommunene i Salten er opptatt av at selskaper hvor de har eierinteresser, er åpne om dilemmaer knyttet til korrupsjon, interessekonflikter og inhabilitet.

MILJØ OG KLIMA

Saltenkommunene forventer at selskapene tar miljøansvar. Styret skal prioritere langsiktige, regionale og bærekraftige miljøløsninger i selskapets utøvelse av tjenester så vel som organisering. Mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskapenes arbeid med miljøspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten.

Selskaper og foretak hvor Saltenkommunene har eierinteresser er ulike hva gjelder påvirkning på det ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påvirke hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må utvikle for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn. Alle selskapene skal miljøsertifiseres. Grønne innkjøp bør gjennomføres etter anskaffelsesregelverket.

LØNNSSTRATEGI

Selskapene skal utforme lønns- og insentivordninger slik at de fremmer verdiskapningen, og skal være rimelige. Hovedprinsippet bør være at selskaper og samarbeid følger kommunal lønnsstrategi der disse er sammenlignbare.

SAMFUNNSANSVAR

Kommunalt eide selskaper er opprettet for å ivareta et samfunnsansvar og for å levere grunnleggende tjenester til innbyggerne. Eierstyring er viktig for å kombinere innbyggernes behov og samfunnets verdier med effektivitet og lønnsomhet. Omgivelsene har forventninger om samfunnsansvarlig eierskap og samfunnsansvarlig drift, hvor ansvaret går ut over kortsiktig profitt. Det forventes at alle selskapene tar et slikt samfunnsansvar og utvikler egne holdninger til forhold som bl.a. etikk, forebygging av korrupsjon, miljø, likestilling og integrering.

For selskaper er det styret som har ansvar for ivaretagelse av selskapets samfunnsansvar. Det forventes derfor at styrene i de enkelte selskapene tar samfunnsansvar, og at dette er integrert i selskapenes virksomhet og strategier.

MEROFFENTLIGHET

Det skal være åpenhet knyttet til Saltenkommunenes eierstyring, basert på prinsippet om meroffentlighet. Foruten de selskapene hvor markedsmessige hensyn tilsier det, skal selskaper kommunene deltar i praktisere meroffentlighet knyttet til sin virksomhet.⁵

STYREEVALUERING

Egenevaluering av styrets arbeid gir styremedlemmene økt bevissthet om oppgaver, roller, myndighet og ansvar. Styreleder skal ta initiativ til styreevaluering én gang i året.

I tillegg til egenevalueringen, skal styret foreta en årlig rekrutteringsevaluering som oversendes valgkomiteen som styrets bidrag til eierorganets valg av styremedlemmer.

Styret bør evaluere daglig leder, og daglig leder bør gis mulighet til å evaluere styret.

Her kunne jeg laget en mal (tar litt tid...)

INFORMASJONSANSVAR

Selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider.

---

⁵ Se offl. § 2, 2. ledd.

Minst en gang hver kommunestyreperiode skal selskapet møte i kommunestyrene til sine eiere og orientere om virksomheten. Et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien for dette selskapet skal opp til høring.

EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL

EVALUERING AV EIERSSTYRING

Eierorganet og styret skal i hver kommunestyreperiode evaluere eierstyringen etter bestemte maler.

SELSKAPS- OG EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med det kommunale eierskapet. Forskrift om kontrollutvalg (§ 14) hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalgene i hver kommune er ansvarlig for at det gjennomføres kontroller. Kommunestyret kan fastsette regler for kontrollutvalget og revisors kontroll. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest ved utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av eier- og selskapskontroll som vedtas av kommunestyret.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Kontrollutvalget har også rett til å delta i representantskapsmøter og generalforsamlinger. Det bør derfor være en dialog om hvordan man skal drive selskapskontrollen med selskaper der flere kommuner er eiere.⁶ En slik dialog bør samordnes av kontrollutvalgssekretariatet ved behandling av planene for selskapskontroll.

---

⁶ Selskapskontrollene består av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen inneholder en generell del med selskapsinformasjon og en spesiell del med opplysninger knyttet til den enkelte eier.

Forvaltningsrevisjon er et dypdykk i selskapet, basert på bestilling, problemstillinger og revisjonskriterier. Kontrollutvalgene kan enkeltvis eller samlet, bli enige om at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon av interkommunale selskaper eller samarbeid. Dette kan da tas innenfor den enkelte kommunes ressurs for forvaltningsrevisjon og kan samordnes ved at kommunene har felles kontrollutvalgssekretariat og felles kommunerevisjon. Eventuelt må dette bestilles i tillegg, og betales av eierkommunen(e).

VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN

VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING

Kommunene som organisasjon har i oppgave å levere tjenester overfor innbyggerne som en rekke særlover pålegger dem. I tillegg står kommunene fritt til å påta seg oppgaver for sine innbyggere uten at dette er hjemlet i lov. Avhengig av den enkelte særlov, står kommunen fritt til å samarbeide med andre kommuner om oppgaveutførelsen. Kommunen står også fritt til å delta i privatrettslige selskaper. I en slik sammenheng opptrer kommunen som eier på lik linje med ethvert annet privat rettssubjekt.

Samtidig er det viktig å understreke at kommunen forvalter fellesskapets midler, uansett om virksomhetene er organisert som selvstendige rettssubjekter, samarbeid eller det foregår i egen organisasjon. Det er derfor sentralt at kommunen tar et særlig samfunnsansvar uavhengig av organisasjonsform. Bedre eierstyring krever kunnskap, og i det følgende er det en kort gjennomgang av samarbeid og selskapsformer som er mulig for kommuner når de samarbeider med andre.

Innholdet i kapitlene er underordnet det til enhver tid gjeldende lov- og regelverk.

STYRE TIL LØSNING AV FELLES OPPGAVER (KML. § 27)

Kommuner og fylkeskommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver som angår virksomhets *drift og organisering*, altså oppgaver av økonomisk og administrativt karakter. Det er ikke anledning til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse § 27-samarbeidet.

Alle saker av viktighet må derfor tas opp i de respektive kommunestyrene som har ansvar utad for sin del av samarbeidets virksomhet. Det kan likevel reguleres i vedtektene at styret skal ha mulighet til å binde deltakerkommunene økonomisk, men kun i begrenset grad.

Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:

- a. styrets sammensetning og hvordan det utpekes,
- b. området for styrets virksomhet,
- c. hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd til virksomheten,
- d. hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser,
- e. uttreden fra eller oppløsning av samarbeidet

Et § 27-samarbeid er dermed et svært løst og uformelt samarbeid hvor lovgiver stiller få krav til organisering og styring. Dersom det overføres stor grad av kompetanse fra kommunene til styret, kan virksomheten ansees å være et selvstendig rettssubjekt med tilhørende arbeidsgiveransvar. Høyesterett avsa en dom i 1997 hvor skille samarbeid/selskap ble behandlet.⁷

Flere av samarbeidene i Salten er organisert som § 27 samarbeid. Noen av disse er også selvstendige rettssubjekt. Det er igangsatt et arbeid med å rydde opp i disse.

Det er ikke ønskelig å etablere flere slike samarbeid mellom Saltenkommunene. Nye samarbeidsløsninger skal organiseres etter de mer formaliserte samarbeidsløsningene i kommuneloven eller etter selskapslovgivningen.

Se drøftingsnotat side 2, pkt. 4.

---

⁷ Se Rt. 1997 s. 623.

VERTSKOMMUNESAMARBEID (KML. KAP. 5 A)

Vertskommuneløsningen gir mulighet til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse. Gjennom denne modellen kan en kommune overlate utførelsen av offentlig myndighetsutøvelse til en vertskommune, så fremt lovverket som styrer virksomheten ikke er til hinder for det. Det opprettes ikke et nytt organ eller rettssubjekt, men oppgaven blir delegert fra egen kommune til den aktuelle vertskommunen.

For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv og vertskommunen skal orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. Samarbeidsavtalen skal inneholde en rekke bestemmelser (§ 28-1 e andre ledd) herunder uttreden og avvikling av samarbeidet.

Vertskommunen står fritt til å organisere virksomheten den har fått delegert. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidet.

Det kan opprettes øvrige organer i et slikt samarbeid, men disse vil ha funksjon som arbeidsutvalg og kan ikke rokke ved den delegasjonslinjen som ligger i kommunelovens § 28-1 a-k.

STYRINGSSTRUKTUR

Det skilles mellom 2 typer organisasjonsstrukturer innenfor vertskommunesamarbeidet:

(1) Ved delegasjon av kompetanse som kommunestyret anser å være av ikke-prinsipiell karakter, opprettes et **administrativt vertskommunesamarbeid** (§ 28-1 b). Hver av de samarbeidene kommunene delegerer likelydende kompetanse fra eget kommunestyre til egen rådmann som igjen delegerer til rådmannen i vertskommunen.

(2) På områder der kommunestyret anser tjenesten å være av prinsipiell betydning, skal det delegeres likelydende kompetanse til **felles folkevalgt nemnd** (§ 28-1 c). Rådmannen i vertskommunen forholder seg til nemnda som fungerer som et lokaldemokratisk organ for samarbeidet. Nemnda kan igjen delegerer til vertskommunen administrativ myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Vurdering av hvorvidt tjenesten er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning, avgjøres av hvert enkelt kommunestyre. Prinsipiell betydning kan forstås som oppgaver kommunestyrene delegerer til egen administrasjon i delegasjonsreglementet.

SAMKOMMUNE (KML. KAP. 5 B)

Samkommunen ble lovhjemlet i mai 2012 og er den andre modellen for samarbeid om offentlig myndighetsutøvelse. Kun kommuner og fylkeskommuner kan delta, og hver kommune kan kun delta i en samkommune.

Samkommunen er et selvstendig rettssubjekt som reguleres av kommunelovens kapittel 5 B med mindre annet er angitt (herunder forvaltningsloven og offentlighetsloven). Ved opprettelse gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. De oppgaver og den avgjørelsesmyndighet som overføres samkommunen, må være identiske for alle deltakerkommunene.

Deltakerkommunene skal opprette en skriftlig samarbeidsavtale for samkommunen. Kommunestyret vedtar selv avtalen og visse endringer.

Den enkelte deltakerkommune hefter ubegrenset for en andel av samkommunens forpliktelser. Tilsammen skal andelene utgjøre samkommunens samlede forpliktelser. En samkommune kan ikke være deltaker i interkommunalt samarbeid, men kan likevel forvalte midler i aksjer når dette har et finansielt formål. En samkommune kan være vertskommune (§ 28-1) for andre enn deltakerkommunene i samkommunen.

Samkommunen plikter å dekke inn underskudd i samkommunen. Deltakerkommunene plikter å yte tilskudd til inndekning av underskudd i samkommunen. Samkommunen kan bare ta opp lån dersom dette er fastsatt i samarbeidsavtalen. Dersom samkommunen skal kunne ta opp lån, skal avtalen inneholde et høyeste beløp for samkommunens samlede låneopptak.

Den enkelte deltakerkommune kan med skriftlig varsel til samkommunen og øvrige

STYRINGSSTRUKTUR

Samkommunestyret er samkommunens øverste organ. Samkommunestyret skal bestå av minst tre representanter med vararepresentanter fra hver deltakerkommune. Disse velges av og blant kommunestyrets medlemmer. Samkommunestyret velger selv blant sine medlemmer leder og nestleder. Lovens bestemmelser om ordfører og varaordfører gjelder tilsvarende for leder og nestleder i samkommunestyret.

Samkommunen skal ha en administrativ leder som ansettes av samkommunestyret selv. Det kan avtales at stillingen som administrativ leder i samkommunen skal gå på omgang mellom rådmennene i deltakerkommunene.

Kontrollutvalgets medlemmer velges blant medlemmene av kommunestyret, fylkestinget og kontrollutvalgene i deltakerkommunene. Hver deltakerkommune skal være representert med minst ett medlem i utvalget.

KOMMUNALT EIDE SELSKAPER

Ved selskapsorganisering skiller kommunen ut tjenesten i et selvstendig rettssubjekt. Forholdet mellom den enkelte kommune som eiere og selskapet ivaretas gjennom selskapsavtalen/ vedtektene. Kommunen ivaretar eieransvaret gjennom representasjon i det operative eierorganet og har instruksjonsmulighet overfor de som møter på vegne av kommunen i dette organet, det være seg representantskapet, generalforsamlingen eller årsmøte. I enkelte tilfeller har kommunen også et finansieringsansvar overfor selskapet, gjennom tilskudd eller fastsetting av priser for selskapets tjenester.

Deltakernes ansvar er forskjellig ut fra hvilken selskapsform som velges; det kan organiseres med ubegrenset deltakeransvar eller med begrenset deltakeransvar. I aksjeselskap og samvirkeforetak har aksjonærene/deltakerne normalt ikke noe ansvar for selskapets forpliktelser utover det de skyter inn ved etablering. De har derfor et begrenset ansvar for selskapets forpliktelser. I interkommunale selskaper etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) har deltakerne et ubegrenset proratisk ansvar (fullt ut kun innenfor sin prosent-/brøkvise eierandel) og i selskaper etter kml. § 27 ubegrenset solidarisk ansvar (en for alle, alle for en) om ikke vedtektene sier noe annet.

Ved utskillelse av kommunal virksomhet i selskaper, uansett organisasjonsform gjelder reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven for de ansatte.⁸

INTERKOMMUNALE SELSKAPER (IKS-LOVEN)

Interkommunale selskaper (IKS) er en selskapsform hvor kun fylkeskommuner, kommuner og andre IKSer kan være deltakere. IKSene er selvstendige rettssubjekter og ved utskilling av kommunal virksomhet til et IKS. Eierne omtales som deltakere. Et AS kan ikke være deltaker i et IKS, men et IKS kan eie aksjer i et AS.

Hver deltaker har et ubegrenset ansvar innenfor sin eierandel og et IKS kan i praksis ikke gå konkurs. På grunn av dette vil forretningsmessig virksomhet organisert som IKS være ulovlig offentlig støtte. Dette løses ofte ved at det etableres datterselskap organisert som aksjeselskap, der den forretningsmessige virksomheten utøves. Forvaltningen utøves da i morselskapet organisert som et IKS.

REPRESENTANTSKAPET

Et IKS skal ha et eierorgan, styre og daglig leder. Deltakernes myndighet i selskapet utøves i eierorganet som kalles representantskapet. Den enkelte kommune kan ikke utøve direkte innflytelse verken overfor styre eller daglig leder. Hver enkelt deltaker har instruksjonsmyndighet overfor sine medlemmer i representantskapet og kan gi instruks om blant annet stemmegivning. Det kan imidlertid ikke gis instruks som er i strid med lov, selskapsavtalen eller andre vedtak som er bindene for selskapsforholdet.

Representantskapet har en noe utvidet kompetanse i forhold til generalforsamlingen i et AS og det henger sammen med det ubegrensede ansvaret deltakerne har i selskapet. Når deltakerne påtar seg et større ansvar for selskapets forpliktelser er det også naturlig at styringsmulighetene utvides. Kommunestyrene utpeker navngitte representanter i representantskapet og personlige varamedlemmer. Det er ikke mulig å møte med fullmakt slik det er anledning til etter aksjeloven. Representantskapet utpeker også styret.

STYRE

Selskapet blir ledet av styret og daglig leder som representerer selskapet utad. Styrets myndighet er begrenset av selskapets formål og selskapsavtalen generelt i tillegg til eventuelle vedtak, instruksjoner og øvrige retningslinjer fastsatt av representantskapet.

Styrevervet er et personlig verv og medlemmene har tilsvarende ansvar som styremedlemmer i andre selskaper (AS/samvirkeforetak). Styremedlemmene plikter å erstatte skade som vedkommende forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre parter. Erstatningsansvar kan lempes dersom dette finnes rimelig under hensyn til utvist skyld, skadens størrelse, økonomisk evne og forholdene ellers.

AKSJESELSKAP (AKSJELOVEN)

Virksomheten i et aksjeselskap reguleres i aksjeloven og det er derfor aksjeloven som regulerer organisasjonsmessige spørsmål innenfor selskapet. Et aksjeselskap er et selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Kommuner kan delta sammen med andre offentlige rettssubjekter eller private. Det kan også etableres aksjeselskap hvor kommunen er eneste aksjonær.

---

⁸ Se aml. kap 16.

Eierne i aksjeselskapet (aksjonærene) har i utgangspunktet bare mulighet til å tape aksjekapitalen (det som er skutt inn i selskapet). Kreditorerne kan bare gå til selskapet med sine krav. Derfor er det en rekke regler i aksjeloven som begrenser eiernes adgang til å ta penger ut av selskapet.

En aksje gir også rett til aksjeutbytte. Størrelsen på aksjeutbyttet foreslås av selskapets styre, men blir bestemt av aksjeeierne på generalforsamlingen. Generalforsamlingen har ikke rett til å vedta et høyere utbytte enn styret foreslår, kun den størrelsen de foreslår eller eventuelt et lavere utbytte. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser kan slås konkurs. Eierforholdet i et aksjeselskap kan endres ved kjøp og salg av aksjer. Som hovedregel krever overdragelse av aksjer samtykke fra selskapet, og de øvrige eierne har forkjøpsrett til å overta aksjene ved salg.

GENERALFORSAMLINGEN

Generalforsamlingen er selskapets eierorgan og kommunestyret må utstede fullmakt til den som skal representere kommunen i generalforsamlingen. Kommunestyret kan også treffe bindende vedtak om hvordan kommunens representant skal stemme i en bestemt sak. Dette fordrer at kommunestyret får til behandling saker i forkant av generalforsamlingen.

Generalforsamlingen har mulighet til å ta opp hvilken som helst sak til behandling hva gjelder selskapet. Dette innebærer at generalforsamlingen kan instruere styret og også omgjøre styrevedtak dersom selskapet ikke allerede har bundet seg i forhold til en tredjepart. En for inngående inn gripen i driften av selskapet vil imidlertid ikke være i samsvar med den rollefordelingen aksjeloven legger opptil mellom eier og selskapsledelsen, og kommunen kan også pådra seg erstatningsansvar dersom den overtar den reelle styringen av selskapet.

STYRET

Aksjeselskap blir ledet av styret og daglig leder på vegne av eierne. Styret og daglig leder representerer selskapet utad. Kompetansen til styret begrenses av selskapets formål og øvrige vedtekter og eventuelle andre vedtak/instruksjoner vedtatt av generalforsamlingen. Det kan f.eks. vedtektsfestes av visse type saker i hovedregel skal behandles i generalforsamlingen eller en konkret sak selv om styre etter aksjeloven har myndighet. Eksempler kan være økonomiske investeringer over en viss sum, lokaliseringsspørsmål eller opprettelsen av døtre.

Styreverv er et personlig verv med personlig ansvar. Styremedlemmer og daglig leder kan bli forpliktet til å erstatte skade som de i nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt selskapet, aksjeeier eller andre. Dersom styret eller daglig leder påfører selskapet en risiko som ut over den forretningsmessige forsvarlige, kan det medføre en erstatningsplikt. Det er også viktig å merke seg at styret og daglig leders aktsomhetsplikt skjerpes i situasjoner hvor selskapet er i økonomisk krise.

SAMVIRKEFORETAK (SAMVIRKEFORETAKSLOVEN)

Samvirkeforetak (SA) er en relativt ny organisasjonsform (2008) og har et sterkt innslag av brukerdelaktighet.⁹ Hovedformål må være å fremme medlemmenes økonomiske interesser, blant annet gjennom å gi stordriftsfordeler ved å samarbeide om en tjeneste. Deltakerne i samvirkeforetak har, i likhet med i aksjeselskap, et begrenset ansvar for virksomheten. Medlemskapet er frivillig og ubegrenset, men knytter seg til bruk av foretakets tjenester eller kjøp av dets varer.

⁹ Se samvirkelova av 29. juni 2007 nr. 81.

I motsetning til aksjeselskap er det ikke kapitalavkastning som er hovedmålet for samvirke, men bruk av foretakets virksomhet gjennom aktiv samhandling. Medlemmene skal i utgangspunktet behandles likt, blant annet gjennom at hvert medlem har én stemme på årsmøtet. Saklig forskjellsbehandling er likevel akseptert.

Samvirkelovens utgangspunkt er at «intet» kommer ut fra samvirkeforetaket, med mindre dette er bestemt i vedtektene. Vedtektene må derfor gi uttømmende og presis regulering av de disposisjonsmulighetene en ønsker skal være gjeldende. Disponeringen må skje for hvert år, knyttet opp til årets overskudd. Overskuddet kan brukes til etterbetaling, avsettes til etterbetalingsfond, avsettes til medlemskapital-konto eller benyttes til forrentning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonto.

ÅRSMØTE

Det øverste organ i samvirkeforetak er årsmøtet som tilsvarende generalforsamling i as og representantskap i IKS. Det er gjennom årsmøtet at medlemmene utøver sin overordnede myndighet i foretaket. Den overordnede myndigheten består bl.a. i kompetanse til å velge styremedlemmer, treffe vedtak som er bindende for medlemmene, instruksjonsmyndighet overfor foretakets øvrige organer, omgjøringskompetanse mht. andre foretaksorganers beslutninger, og kompetanse til å delegere sin myndighet.

Som medlem av et samvirkeforetak, vil en kommune være representert ved en fullmektig på årsmøte, men det er en begrensning i at ingen kan være fullmektig for mer enn ett medlem i årsmøter.

Et sentralt samvirkeprinsipp er at medlemmene skal ha lik stemmerett, dvs. prinsippet om «ett medlem - en stemme». Det er dog adgang til å differensiere stemmeretten. Dette må fremgå av vedtektene.

STYRET

Styre i et samvirkeforetak har samme myndighet, oppgaver og ansvar som for aksjeselskap og IKS. Styret er underlagt årsmøte og vervet er personlig.

STIFTELSE

Stiftelser er regulert i Stiftelsesloven. Kommuner står fritt til å opprette stiftelser. Når opprettet, er stiftelsen å anse som et selvstendig rettssubjekt. Årsaken til at man velger stiftelsesformen er at man sikrer å forfølge et gitt formål ved at stiftelser ikke kan kjøpes opp eller overstyres av eiere. I tillegg vil man i noen grad kunne oppnå skattemessige fordeler.

Stiftelsen er forskjellig fra andre selskapsformer ved at den ikke har noen eiere. Stiftelsens formue eies av stiftelsen selv. Dermed blir det heller ikke betalt ut utbytte fra stiftelsen og oppretterne mister rådigheten over formuesverdien ved opprettelsen. Stiftelsen har ingen generalforsamling eller årsmøte og er ikke demokratisk styrt. Stiftelsens formål blir fastsatt ved opprettelsen, og adgangen til å endre dette i ettertid er begrenset.

Kommuner har ingen innflytelse på hvordan stiftelse styres, men dersom stiftelsen for eksempel mottar kommunalt tilskudd, kan det stilles vilkår for støtten. Kommunen øver i så fall innflytelse på stiftelsen i egenskap av sin rolle som offentlig myndighet.

STYRET

Stiftelser er pliktige å ha et styre som er stiftelsen øverste organ. Styrevervene er personlige og kan ikke overføres ved fullmakt. Hvis stiftelsen er næringsdrivende har de ansatte rett til representasjon i styret i saker som gjelder næringsvirksomheten. Styremedlemmene kan tilstås et rimelig vederlag i forhold til faktisk arbeidsmengde og ansvarsbyrde i stiftelsen. Det skal ifølge stiftelseslovens § 10 c) presiseres i vedtektene hvordan valg av styre skal skje.

VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID

FORVALTNINGSMYNDIGHET OG FORHOLDET TIL SÆRLOVENE

Omfatter samarbeidet også vedtak i saker enkeltvedtak/myndighetsutøvelse?

FORMÅLET MED VIRKSOMHETEN

Hva er målsettingen med samarbeidet og hvilke antatte forventninger har en til gevinstene ved samarbeid. Dersom virksomheten skilles ut i et aksjeselskap og ikke har erverv som formål, skal dette tydeliggjøres i formålet. Risiko og forretningsområde skal tydeliggjøres.

HVILKE KONSEKVENSER HAR UTSKILLELSEN FOR DE ANSATTE?

Ved etablering av selvstendige rettssubjekter og overføring av ansatte til en vertskommune, gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. Er det ønskelig, kan det ev. avtales ordninger som sikrer de ansatte fortrinnsrett til stillinger i egen kommune innenfor et gitt tidsrom.

HVA ER KOMMUNENS ROLLE I FHT TJENESTENE SOM SKAL UTFØRES I SAMARBEIDET?

Skal kommunen kjøpe tjenester fra samarbeidet og er dette innenfor regelverket om offentlig anskaffelser (ev. egenregi)? Holder vi oss innenfor regelverket om offentlig støtte? Har kommunen tilsyns- og kontrollansvar overfor virksomheten? Hvordan skal skille mellom eier og kommunens rolle som kunde sikres for å unngå mistanke om rolleblanding og forfordeling?

GRAD AV POLITISK STYRING OG KONTROLL

Er virksomheten av en slik art at politikerne ønsker større eller mindre grad av styring og hvordan skal dette organiseres?

LOKALISERING AV HOVEDKONTOR/VERTSKOMMUNE

Hvor skal samarbeidet lokaliseres? Dette er ofte en politisk viktig beslutning.

SKATT- OG MERVERDIAVGIFT

Hvilke regler for skatt og mva trer i kraft ved de ulike selskapsformene ifht den aktuelle virksomheten?

KOSTNADSNØKKEL FOR EIERSKAP

Hvordan skal deltakerne ev. dele kostnadene ved oppretting og drift – dette må avklares. Innskuddet fra deltakerne ved oppretting av et IKS, skal nedtegnes i selskapsavtalen. Dette fordi summen er utgangspunktet for hva kommunen kan ta med seg om de trer ut av selskapet.

ET POLITISK VEDTAK SKAL FØLGES AV SELSKAPSDOKUMENTENE

Vedtaket om utskillelse av virksomhet til et interkommunalt selskap, må følges av de grunnleggende dokumenter for virksomheten (vedtekter, selskapsavtale, aksjonæravtale, eierstrategi, retningslinjer for valgkomité etc) og en angivelse av eventuell overføring av formuesmasse og ev. tilbakebetalingsplan. I vedtektene/selskapsavtalen bør det stå tydelig hvorvidt selskapet utfører oppgaver etter egenregi eller er konkurranseeksponert.

VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER

MODELL 1:

---

1. Likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner
2. Øvrige kostnader fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet bør speile administrative grunnkostnader som ikke er avhengig av kommunestørrelse.

MODELL 2:

Alle kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervallet med synkende beløp med økende innbyggertall som for eksempel:

- a. De første 5 000 innbyggere, kr 5 pr innbygger
- b. Fra innbygger 5 000 – 10 000 kr 4 pr innbygger
- c. Fra innbygger 10 000 – 20 000 kr 3 pr innbygger
- d. Fra innbygger over 20 000 kr 2 pr innbygger

Her må dere vurdere tallene....

Kommentarer: Denne modellen med differensieringen av pris, avhengig av innbyggertall, innehar en fordeling av grunnkostnader for samarbeidet på deltaker kommunene. Intervallene på antall innbyggere kan selvfølgelig endres.

MODELL 3:

---

1. Likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner
2. Kostnader til felles avtalte tjenester fordelt etter innbyggertall
3. Uttak av tjenester ut over «grunnpakken» betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.

Kommentarer: I enkelte virksomheter kan det være nødvendig å innføre en sikringsbestemmelse som sier at hvis ikke tilbudet benyttes fullt ut, skal den enkelte eierkommune gi et dekningsbidrag for tapet av inntekter i henhold til eierandel. Dette forutsetter at det er felles oppslutning blant deltakerkommunene om at tjenesten skal være bedre enn kun et «minimumstilbud». De kommunene som tar ut tjenester utover grunnpakken betale kostnadene i sin helhet inkludert overhead kostnader. Denne modellen gjør det mulig å gi et noe variert tilbud til deltakerkommunene avhengig av behov, og vil redusere interessekonflikter knyttet til ulikt tjenestebehov.

MODELL 4:

---

1. Differensiert grunnbeløp for alle deltakende kommuner

2. Øvrige kostnader til felles fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene. Tilskuddet tilsier at kommuner med høyere rammetilskudd vil relativt sett ha et større behov for tjenester, og det er dermed rimelig at grunnbeløpet gjenspeiler dette. Prinsippet kan også anvendes ved tilskudd til administrative tjenester hvor kommunene får et grunnbeløp uavhengig av kommunestørrelse.

VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTTRUTINER

For de samarbeidene som budsjetteres over Saltenkommunens budsjetter gjelder følgende for eierkommunenes deltakelse i budsjettarbeidet:

Når	Deltakerkommunene	Samarbeidene/selskapene
Mars	Vedtakelse i Regionrådet av rådmennenes forslag til budsjettforutsetningene. Dette oversendes samarbeidene. Budsjettforutsetningene vil inneholde nødvendige krav til budsjettering.	Årsmelding og regnskap behandles i styret.
April	Årsmeldingene oversendes deltakerkommunene for mulighet til å gi innspill i representantskapsmøtet (IKS)	Årsmelding og regnskap behandles i representantskapene.
Mai		Styrebehandling av samarbeidets forslag til budsjett/økonomiplan for neste år. Oversendes deltakerkommunen for å sikre at kostnadene innarbeides i den enkelte kommunes midlertidige rammer.
Juni	Rådmannsutvalget sender brev til ordførerne om generelle økonomiske føringer for kommende budsjettår. Signalene viderefremmes til samarbeidene.	
August		Styrebehandling av økonomiplan, budsjett i det enkelte selskap oversendes rådmannsutvalget/ Regionrådets administrasjon
August/ september	Dialogmøte mellom selskapsledelsen, eierorganets leder samt rådmannsutvalget vedrørende budsjettet. Selskapet presenterer her forarbeidet til budsjett og handlingsplan.	
Medio september	Økonomiplanforslaget fra samarbeidene behandles i Regionrådet	
September		Eierorganet vedtar budsjett og handlingsplan med umiddelbar oversendelse til kommunene.

Oktober	Rådmannen legger frem budsjettforslag for kommunen der selskapene og samarbeidene inngår.	
Desember	Kommunestyrene vedtar økonomiplan og budsjett inkl. bevilgninger til de interkommunale selskapene og samarbeidene.	

VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSLSKAPER

Eierstrategien er et supplement til selskapsavtalen/vedtektene og sammen har de status som eiernes styringsdokument for det konkrete selskapet.

Selskapsavtalen/vedtektene skal til enhver tid være samordnet med eierstrategien for selskapet. Revisjon av eierstrategi kan utløse revisjon av selskapsavtalen og vis versa.

Det anbefales at eierstrategien minst inneholder følgende punkter:

FORMÅL MED EIERSKAPET

Eierkommunenes hovedformål med sitt eierskap på kort og lang sikt.

Utviklingen i selskapet fra etablering til i dag (rammer og tjenester) samt grunnlaget for den enkelte deltakers deltakelse. Også hva eierne ser for seg i forhold til utvikling i samarbeidsområdet.

Hvorfor har kommunene gått sammen om dette området?

STYRINGSPRINSIPPER

Hvordan representeres eierne i eierorganet og hvordan er stemmefordelingen der?

Selskapet kan ta initiativ til å avholde drøftingsmøter for å lufte forhold med sine eiere.

SELSKAPETS ROLLER, OPPGAVER OG HANDLINGSROM

Selskapet skal ivareta de roller og utføre de oppgaver som eierne anser som hensiktsmessig for å realisere eiernes formål med selskapet.

Presentasjon av selskapsformen og styringsmekanismene i den valgte selskapsformen. Om det er etablert et konsern bør alle selskapene i konsernet presenteres i sammenheng.

- Hva er formålet med samarbeidet og hvilke(t) oppdrag har deltakerkommunene gitt til samarbeidet? Samfunnsutvikler, Bestiller/utførerfunksjon, støttefunksjon til kommunene, finansielt instrument og eller annet.
- Hva er selskapets primære virkeområde og kan de påta seg andre oppgaver?
- Hvordan sikres rammene for tjenesteleveransene til eierne/kundene? Kan selskapet benytte underleverandører, etablere datterselskap eller samarbeide med andre?

VALG AV STYRE

Styret skal sammensettes på en slik måte at det blir i best mulig stand til å utføre de oppgaver det er pålagt. Styremedlemmer *kan* hentes fra kommuneadministrasjonen, folkevalgte eller fra næringslivet generelt. Som hovedregel bør det være slik at folkevalgte kun går inn dersom styreoppgavene har en politisk karakter. Før valget må aktuelle kandidater gis mulighet til å vurdere ev. habilitet.

Representantskapet nedsetter en valgkomité som følger vedtatte retningslinjer for valgkomiteen. Valg av styret skjer i representantskaps-/generalforsamlingsmøtet.

Se vedlegg 6.

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styret bør utformes slik at den fremmer verdiskapningen i selskapene og fremstår som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Styrets godtgjøring bør ligge på et moderat nivå og se hen til den alminnelige lønns- og prisutviklingen i samfunnet når denne er oppe til justering.

I aksjeselskapene og de interkommunale selskapene er det hhv. generalforsamling og representantskap som årlig tar stilling til godtgjørelsens størrelse. Valgkomiteen kommer med forslag.

FORVENTNINGER TIL STYRET

Styret har ansvar for at selskapet forvaltes i tråd med eiers interesser. Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eier. Videre skal styret være en viktig diskusjonspartner og støttespiller til ledelsen i større saker. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsetninger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Et kompetent styre må kunne utfordre administrerende direktør og bedriften slik at det tas gode beslutninger.

MOTIVASJON FOR KOMMUNALT EIERSKAP

Spørsmålet om organisering må ses i forhold til virksomhetens karakter. Noen kommunale selskaper kan være drevet av rene forretningsmessige hensyn, mens for andre selskaper vil kjerneoppgavene være forvaltning og myndighetsutøvelse. Risiko og behovet for politisk styring bør stå sentralt i dette valget. En virksomhet med høy økonomisk risiko bør organiseres slik at eventuelt tap for kommunen begrenses. Aksjeselskaper vil da være mest aktuelt. I valget av organisasjonsform bør formålet med virksomheten diskuteres.

KJØNNBALANSE

I tillegg til det eksisterende kravet om kjønnsbalanse i kommunale utvalg, kommunale foretak og IKSer, er det også lovkrav om kjønnsbalanse i styret for aksjeselskaper hvor kommuner eller fylkeskommuner eier minst to tredeler av selskapet.

Dette krever samordning forut for valgene på generalforsamlingene.

HABILITET

Habilitetsbestemmelsene er de seneste årene blitt innskjerpet i lovverket, bl.a. gjennom endringer i forvaltningsloven. Ved valg til styrer er det viktig å være klar over dette. At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Loven fastslår at en person er inhabil når han/hun leder eller har en ledende stilling, er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap som er part i saken og som ikke helt ut eies av stat eller kommuner, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Forvaltningslovens § 6 fastslår at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, også der selskapene er fullt ut offentlig eid. KS Eierforum kommenterer at det likevel er viktig å understreke at politisk deltakelse i styrene generelt vil være tillatt, og at politisk kompetanse i mange virksomheter er viktig for selskapsstyrene. Politikere som har eller har hatt styreverv har også en høyere generell interesse og kunnskap om selskapene og eierstyring, og bidrar på denne måten med viktig kompetanse i kommunestyret og deres ansvar.

SELSKAPSSTRATEGI

Som grunnlag for styringsdialogen mellom eierne og selskapet, forventes selskapet å etablere en selskapsstrategi, forankret i relevante nasjonale og lokale ambisjoner og føringer, eiernes eierstrategi samt selskapsavtalen. Selskapsstrategien skal angi:

- Visjon for selskapet
- Rammer for selskapets virksomhet
- Status for selskapets virksomhet
- Strategiske utfordringer for selskapet
- Strategiske mål og ambisjoner for selskapets virksomhet
- Selskapets strategiske og operative virkemidler

Selskapsstrategien skal rulleres minst en gang pr valgperiode. Det er styret som er ansvarlig for utarbeidelse av selskapsstrategien. Selskapsstrategien skal formelt vedtas i styret, men med mindre markedsmessige forhold tilsier det, skal denne behandles i representantskapet før vedtakelse.

OM DET ER AKTUELT: EIERSKAP I ANDRE SELSKAPER

Selskapet kan etablere hel- eller deleide datterselskaper, der dette tjener selskapets formål. Det legges til grunn at slike selskapsetableringer rettes mot å løse oppgaver som ikke løses på en tilfredsstillende måte ved hjelp av eksisterende marked, samt at nye selskapsetableringer ikke kommer i konflikt med andre eierinteresser kommunene måtte ha.

ØKONOMI

Det forutsettes at selskapet har en finansforvaltning som gir tilfredsstillende avkastning uten at det innebærer en vesentlig finansiell risiko for selskapet. Forvaltningen skal sikre lave finansieringskostnader og god likviditet.

Selskapets formuesforvaltning skal være gjenstand for betryggende kontroll, og styret har ansvar for dette. Dette kan blant annet sikres gjennom utarbeidelse av et finansreglement som regulerer selskapets risikoeksponering.

Om selskapet skal bygge opp en egenkapital bør dette stå her.

Modell for kostnadsfordeling mellom kommunene skal også inn her.

Eiernes innskudd, selskapsandel og forpliktelser bør reguleres her. I et IKS er dette veldig viktig da dette danner grunnlaget for hva den enkelte deltaker ev. kan ta med seg ut av selskapet ved eventuell uttreden.

UTTREDEN OG OPPLØSNING

Rutiner og forutsetninger ved uttreden og oppløsning bør reguleres i eierstrategien.

Trer det inne en ny deltaker eller går aksjene over til ny eier, faller eierstrategien bort om ikke den nye parten uttrykkelig eller stilltiende tilslutter seg denne. I utgangspunktet krever endring av eierstrategien enstemmighet blant deltakerne i det operative eierorgan, om ikke avtalen selv regulerer noe annet. Avtalen kan videre opphøre ved mislighold og eierskifte, men den kan ikke uten videre sies opp.

SELSKAPETS ÅRLIGE EIERMELDING

I tillegg til den årlige årsmeldingen skal selskapet årlig levere en eiermelding. Eiermeldingen vedtas i representantskapet sammen med årsmeldingen og videresendes eierkommunene til informasjon. Eiermeldingen skal rapportere i forhold til gjeldende eierstrategi og selskapsstrategi. Den skal primært vise i hvilken grad selskapet oppfyller eiernes forventinger og selskapets egne mål, gi informasjon om planlagte endringer i tjenestetilbudet, samt vesentlige endringer i kostnadsnivået for selskapet.

EIERSTRATEGI 2016-2020

Konkrete ønsker fra eierne til selskapet:

- 1.
- 2.
- 3.

VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ

MANDAT

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapet/generalforsamlingens valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i xxx foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene i perioden.

STYRET I XXXX

Styret i xxxx består av x medlemmer, hvor x av medlemmene *med x numeriske varamedlemmer* velges av representantskapet/generalforsamlingens etter forslag fra valgkomiteen.

x ansattevalgt (e) styremedlem(mer) velges uavhengig av de eiervalgte styremedlemmene av og blant de ansatte og for 2 år av gangen.

Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av xxxx styre på en tilfredsstillende måte.

De eiervalgte styremedlemmene velges for 2 år, men slik at x av styrets medlemmer er på valg hvert år. Begrunnelse er at styret skal sikres kontinuitet.

VALGKOMITEENS SAMMENSETNING

Valgkomiteen består av x medlemmer oppnevnt av representantskapet/generalforsamlingen og velges for 2 år av gangen.

Selskapets styre og selskapets ledelse kan ikke velges inn i valgkomiteen.

Representantskapet/generalforsamlingen vedtar de honorarer som skal utbetales til medlemmene av valgkomiteen.

Valgkomiteens utgifter skal dekkes av selskapet.

PROSEDYRE

Daglig leder i xxxx kaller inn til møte i valgkomiteen 3 måneder før vårmøte i IKS/ generalforsamlingsmøte.

Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet/generalforsamlingen på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Dette skal sendes ut sammen med innkalling til møtet i eierorganet.

Valgkomiteen skal også foreslå honorar til styremedlemmene og styrets leder.

Valgkomiteens leder, eller den person som er gitt fullmakt av lederen, skal presentere komiteens anbefalinger i møte og gi en begrunnet fremstilling av anbefalingen.

VALGKOMITEENS ARBEID

Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Valgkomiteen bør kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet og eksterne rådgivere kan benyttes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret *skal* det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig for selskapet.
- At styremedlemmene har gode samarbeidsevner.
- En representativ sammensetning og minimum 40% representasjon av hvert kjønn.¹⁰
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap.

Særlige egenskaper som *kan* vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme.
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for ut ifra styrets og selskapets situasjon.
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse.

De deler av styrets egevaluering som er relevant for valgkomiteens arbeid, skal gjennomgås og tas i betraktning når valgkomiteen gir sin anbefaling.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene bli utfordret på hvorvidt det kan være noen habilitets utfordringer og bli forespurt om de er villige til å motta vervet som styremedlemmer eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales av valgkomiteen.

---

¹⁰ Dette gjelder også varamedlemmene.

GEBYR FOR BRUK AV KOMMUNALE KAIER I STEIGEN

Saksbehandler: Tordis Sofie Langseth Arkiv: P24
 Arkivsaksnr.: 16/78

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/16	Steigen formannskap	27.01.2016
14/16	Steigen kommunestyre	16.02.2016

Forslag til vedtak:

Steigen formannskap tilrår at kommunestyret vedtar vedlagte gebyr for bruk av kommunale kaier i Steigen, med virkning fra 1. januar 2016.

Behandling/vedtak i Steigen formannskap den 27.01.2016 sak 4/16**Vedtak:**

Enstemmig som innstilling.

Saksutredning:

Under kommunestyrets behandling av sak 90/15 den 16.12.2015 ba kommunestyret om å få seg forelagt sak på regulativ for betaling for bruk av kommunale kaier. Det var spesifisert at det skulle tas betaling for liggedøgn ved kaiene, og redegjøres for pris for å leie lagerplass ved kaiene.

Hittil har det vært krevd inn kr. 7,- pr tonn for varer som tas over kommunal kai. I tillegg er det krevd leie for lagring ved kommunale kaier, dersom lagringstida gikk over 1 mnd. Dette har vi hatt få tilfeller av, og det er gjort avtaler i det enkelte tilfellet.

Vedlagt følger forslag til gebyrregulativ for bruk av kommunale kaier. Her foreslås det at satsen for varer som tas over kai økes fra kr. 7,- til kr. 8,- pr tonn, samt at en differensierer avgiften litt utifra hvilken type varer det gjelder. Ikke alt er hensiktsmessig å fakturere pr. tonn.

Videre er det innarbeidd ei anløpsavgift der båten betaler pr. døgn, en differensiert sats etter fartøyets størrelse. Det er også satt en pris pr. mnd. for leie av areal på eller ved kaiene.

Vurdering:

Steigen kommune har ikke avsatt ressurser til administrasjon av kaier/havner. Vi har heller ikke godt avgrensede havneområder, eller kontroll over fysisk tilgang til kaiene. Det er derfor ei utfordring å skaffe seg fullstendig oversikt over all bruk av kommunale kaier. Vi har tidligere ei viss erfaring med avtaler med private som rapporterer inn til kommunen, men dette medførte nokså store utgifter. Administrasjonens anbefaling er derfor at vi fortsatt baserer oss på oppslag ved kaiene om at den enkelte båt/entreprenør plikter å ta kontakt med eier av kai for å avtale bruk, samt at kommunen tar kontakt med de som vi vet jevnlig bruker kaiene dersom vi ikke mottar rapporter.

Inntektene fra kaileie varierer mye fra år til år, særlig avhengig av om det er prosjekt som tar mye grus/pukk/asfalt over kommunale kaier. I 2015 ser vi ut til å få inntekt betydelig over budsjett. Det er vanskelig å si hvor stor inntekt som vil komme av den nye anløpsavgifta. Pris pr. tonn økes med 14 %. Budsjettert inntekt for kaileie er økt fra kr. 85.000 i 2015 til kr. 185.000,- i 2016. Dersom aktiviteten på de kommunale kaiene blir lik 2015, kan vi klare å oppfylle dette inntektsbudsjettet, men det er svært usikkert.

Vedlegg:

Utkast til gebyrregulativ bruk av kommunale kaier

Forslag til betalingsregulativ for bruk av kommunale kaier i Steigen kommune

Gyldig fra 1.1.2016

1. Generelt

Alle priser og avgifter er eks. mva.

1. Anløpsavgift

1.1 Beregningsgrunnlag

Anløpsavgiften beregnes etter fartøyets bruttotonnasje (BT). For fartøyer som ikke er målt eller har gyldig målebrev, fastsetter Steigen kommune fartøyets tonnasje ved skjønn.

2.2 Standardsatser

Anløpsavgift betales en gang per anløp. Pris som fremgår av tabell nedenfor gjelder for et døgn. Minsteavgift settes til kr 150/døgn.

Anløpsavgift

	Størrelse, BT	Sats pr BT	Sum intervall	Sum akkumulert
For de første	300	kr. 0,57	kr. 171	kr. 171
For de neste	300	kr. 0,45	kr.135	kr. 306
For de neste	600	kr. 0,41	kr. 246	kr. 552
For de neste	800	kr. 0,29	kr. 232	kr. 784
For de neste	1000	kr. 0,25	kr. 270	kr. 1054
For de neste	2000	kr. 0,18	kr.500	kr. 1554
For de neste	5000	kr. 0,13	kr. 900	kr.2454
For de neste	10 000	kr. 0,13	kr. 1300	kr. 3754
Alt over	20 000	kr. 0,13		

2. Varevederlag

Sand og grus	8	kr pr tonn
Stålprodukter	12	kr pr tonn
Tømmer	17	kr per tonn(3m ³ = 1 tonn)
Container	11	kr pr m ³ containervolum
Gravem/betongbiler	250	kr per enhet

4. Utleie av kommunalt havneområde

Utleie av havneområde til lager settes til kr 20 pr. m² for kaiplate og 10 kr m² for tilstøtende havneområde. Prisene gjelder per måned. For lagring lenger enn 6 mnd, gjøres egne avtaler.

5. Betaling av avgifter

Den enkelte båt/entreprenør/annen bruker av kai er selv ansvarlig for å ta kontakt med kommunen og oppgi nødvendig informasjon som danner grunnlag for faktura.

KOMMUNESTRUKTUR - FOLKEAVSTEMNING 2016

Saksbehandler: Elin Brit Grytøyr
 Arkivsaksnr.: 13/126

Arkiv: 031

Saksnr.: Utvalg
 15/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
 16.02.2016

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar at rådgivende folkeavstemning vedrørende ny kommunestruktur skal avholdes mandag 13. juni 2016.
2. Kommunestyret vedtar at det skal være samme stemmerettsalder ved folkeavstemningen som ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2015, d.v.s at alle som fyller 18 år i løpet av 2016 kan stemme.
3. Kommunestyret vedtar at stemmesedlene ved folkeavstemningen skal lyde-
  - JA til kommunesammenslåing.
  - NEI til kommunesammenslåing.
  - Blank stemmeseddel.
4. Kommunestyret vedtar at forhåndsstemmegivningen foregår på rådhuset f.o.m. 1. juni og at det på selve valgdagen avholdes valg i Leinesfjord, på Leines, i Nordfold og på Laskestad.
5. Kommunestyret vedtar å gi valgstyret i oppgave å gjennomføre den rådgivende folkeavstemningen hva gjelder stemmetider, valg av stemmestyrer, annonsering etc. som ved ordinære valg.

Saksutredning:

Kommunestyret behandlet spørsmålet om ny kommunestruktur senest i møte 10.09.15 i sak 52/15 og fattet da følgende vedtak:

«Kommunestyret vedtar med bakgrunn i den framlagte utredning omkring en ny Nordsalten kommune samt arbeidsgruppens vurdering omkring en Indre Salten kommune at Steigen kommune på nåværende tidspunkt ikke skal gå inn forhandlinger om intensjonsavtaler på noen av disse to alternativer. Kommunestyret vedtar også at der ikke skal gjennomføres en meningsmåling men at kommunens reformutvalg fortsetter forhandlingene med Bodø og de kommuner som ønsker å utrede en ny kommune med Bodø som sentrum. Forhandlingsresultatet vil være gjenstand for en endelig folkeavstemning på vinteren/våren 2016.»

Spørsmålet om lokale folkeavstemninger er regulert av KommuneLovens § 39 b som lyder slik:

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger.
2. Kommunene og fylkeskommunene plikter å rapportere de opplysninger som departementet finner er nødvendig for å offentliggjøre informasjon om lokale folkeavstemninger.

Det er ikke adgang til å holde bindende folkeavstemninger. Kommunestyret og fylkestinget kan ikke fraskrive seg rettslige og politiske ansvar for de beslutninger som tas. Kommunestyret må derfor gi nærmere retningslinjer for den vedtatte folkeavstemning.

Det gis en fast kompensasjon på inntil 100.000,- kr fra Fylkesmannen til alle kommuner som avholder folkeavstemning. Kompensasjonen gis etter at kommunene har gjennomført avstemningen.

BUDSJETTREGULERING 2016

Saksbehandler: Turid Markussen
Arkivsaksnr.: 16/118

Arkiv: 200

Saksnr.: Utvalg
16/16 Steigen kommunestyre

Møtedato
16.02.2016

Forslag til vedtak:

Budsjettet for 2016 foreslås regulert med de endringer som fremkommer i saksutredningen.

Saksutredning:

Ved gjennomgang av vedtak for budsjett 2016 har administrasjonen kommet frem til følgende:

Kutt i seniorfri

Innarbeidet i budsjett 2016 med en besparelse på 2,5 millioner kroner er ikke realistisk. Ved en nærmere gjennomgang viser det seg at realistisk besparelse er 1,1 millioner kroner.

Salg av KAD-plass

Det ble allerede i desember klart at forventet inntekt knyttet til salg av KAD-plass på 350 000 kroner ikke ville bli en realitet.

Kutt i 50 % stilling stab Steigentunet

Etter en vurdering av leder for helse og omsorg er det meldt at dette kuttet ikke er gjennomførbart.

Kutt i kjøp av konsulent tjenester

Det var lagt inn i budsjettvedtaket for 2016 at det skulle kuttes i kjøp av konsulent-tjenester med 400 000 kroner. Kuttet er ikke realistisk å få gjennomført, da posten blant annet inneholder deler av stilling til leder for NAV som er lønnet 100 % av staten. Steigen kommune er forpliktet til å dekke 50 % av denne stillingen.

Totalt har administrasjonen funnet urealistiske poster i budsjett for 2016 med totalt 2,43 millioner kroner.

Tiltakene foreslås redusert og fjernet fra budsjett 2016 og dekkes gjennom disponering av mindreforbruk i budsjett med 0,64 mill. kroner og bruk av 1,79 mill. kroner fra disposisjonsfond.